विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना, २०८०

स्वर्गद्वारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिंग्री, प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना २०८०

प्रकाशक : स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, स्वर्गद्धारी नगरपालिका प्यूठान

प्रकाशन मिति : २०८०

आर्थिक सहयोग : अष्ट्रेलियन सरकारको आर्थिक सहयोग (आड्रा नेपाल)

प्राविधिक सहयोग : फुलवारी एकिकृत ग्रामिण विकास सस्था (फेड्रो), नेपाल (PERCAV परियोजना)

सर्वाधिकार : स्वर्गद्धारी नगरपालिका प्यूठान

परामर्शदाता : लक्ष्य ट्रेनिङ्ग एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि, कैलाली

स्वर्गद्धारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिंग्री, प्यूठान

पत्र संख्या लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

चलानी मितिः

दुई शब्द

स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना २०८० तयार गरी यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुशी लागेकोछ । स्वर्गद्धारी नगरपालिकामा वर्षेनी पहिरो, बाढी, हावाहुरी, आगलागी, जंगली जनावर आतँक, सडक दुर्घटना, हिमपात, सर्पदँश, शितलहर र चट्याङ जस्ता विपद्बाट जनधनको क्षति भईरहेकोछ तसर्थ विपद्का घटनाहरुको पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्नु आजको आवश्यकता रहेकोले विभिन्न सरोकारवालाहरु सँगको सुझाव सहित यो योजना तयार गरिएको हो ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्तरको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपुर्ण दस्तावेजको रुपमा रहेकोछ । विगतको विपद्बाट सिकाई तथा नयाँ ऐन, नियमलाई आत्मसाथ गरी स्थानीय तहबाट समन्वयात्मक भुमिकालाई थप प्रभावकारी र अझ जिम्मेवार वनाउदै यस नगरपालिकाको विपद् पुर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना २०८० योजना तयार गरिएकोछ ।

हाल राज्य पुर्नसंरचना अनुरुप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको भुमिका थप सकृय वनाउनु पर्ने महसुस गरी विपद् पुर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना तयार गर्ने थालनी गरेको हो ।

योजना तयार गर्ने क्रममा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, राजनितीक दल, स्थानीय सरकार, सरोकारवाला संघसंस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु साथै योजना तयार गर्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग पुर्‍याउने आड्रा नेपाल र फुलवारी एकिकृत ग्रामिण विकास समाज (फेड्रो), नेपाल प्युठानको साझेदारीमा संचालित (**PERCAV** परियोजना) को योगदान प्रति स्मरण गर्दछु । विपद् पुर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना निर्माणका लागि सहजीकरणको भुमिका निर्वाह गर्ने लक्ष्य ट्रेनिङ एण्ड रिसर्च सेन्टर धनगढीलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्तमा यस योजनाले विपद्को समयमा गरिने प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यलाई सहज र योजनावद्ध गर्न मदत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएकोछु ।

धन्यवाद ।

....

नगर प्रमुख

संक्षिप्त शव्दावली

गा.सा.स.	गाउँ सामुदायिक समिति
गै.स.सं.	गैर सरकारी संस्था
कृ.ज्ञा.के.स.का.	कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क कार्यालय
ला.पा	स्थानीय अनुकुलन योजना
शि.वि.स.ई.	शिक्षा विकाश तथा समन्वय इकाई
त्रि.वि.	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
जि.प्रा.का.	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
जि.प्र.का.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.व.का.	जिल्ला वन कार्यालय
जि.ज.स्वा.का.	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
जि.भू.का.	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय
जि.स.स.का.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
प्रा.क्र.	प्राथमिकता क्रम्
प्रा.वि.	प्राथमिक विद्यालय
ना.पा.	राष्ट्रिय अनुकुलन योजना
न.पा.	नगरपालिका
ने.से.	नेपाली सेना
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
मा.वि.	माध्यामिक विद्यालय
आ.व.	आर्थिक वर्ष
सु.प.वि.	सुदुर पश्चिम विश्वविद्यालय
स.प्र.ब.	सशस्त्र प्रहरी बल
स्वा.से.	स्वास्थ्य सेवा
CCA	Climate Change Adaptation
CDMC	Community Disaster Management Committee
DPRP	District Disaster Preparedness and Response Plan
DRR	Disaster Risk Reducation
LDCRP	Local Disaster and Climate Resilience Plan
LDMC	Local Disaster Management Committee
LTRC	Lakshya Training and Research Center Pvt. Ltd.
RRT	Rapid Response Team
VCA	Vulnerability Capacity Assessment
WDCRP	Ward Disaster and Climate Resilience Plan
WDMC	Ward Disaster Management Committee

विषय सूची

१. पृष्ठभूमि १

१.१ नगरपालिकाको परिचय १

१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि ४

२. विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य ४

३. विपद् जोखिमको अवस्था ५

३.१ विगतका विपद्हरुको विश्लेषण ५

३.२ नगरपालिकामा भएका कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था १८

३.३ प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू १९

३.४ सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साँकन २०

३.५ विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण २३

३.६ विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन २४

३.७ जल तथा मौषम मापन केन्द्रको तापक्रम (न्युनतम र अधिकतम) को विवरण २६

३.८ नगरपालिकाको वर्षातको विश्लेषण २७

३.९ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण २८

३.१० सरोकारवाला संस्थाहरू २९

३.११ विषयगत क्षेत्रहरू २९

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि) ३१

५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि) ३७

६. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि) ४२

६.१ समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४२

६.२ खाद्यान्न, कृषि तथा पशु विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४३

६.३ आपत्कालीन आवास, बन्दोबस्ती तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४४

६.४ स्वास्थ्य, पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४५

६.५ आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४७

६.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४७

६.७ शिघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना ४९

७. खाद्द्य सुरक्षाका लागि जलवायु मैत्री प्रविधि युक्त तत्कालिन तथा मध्यकालीन योजना र आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि) ५०

८. आवश्यकताको लेखाजोखा ५४

८.१ बन्दोबस्तीका सामानको आँकलन ५४

८.२ वन्दोवस्तीका सामानको आँकलन ५५

८.३ अन्य आवश्यकताहरु ५६

८.४ मापदण्डहरू ५७

९. अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य ५९

१०. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण ५९

११. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना ५९
११.१ लक्ष्य र सूचकहरू..५९
११.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र..६०
११.३ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्ययोजना ६०
११.४ क्षमता विकास..६१
११.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण ६१
सन्दर्भ सामग्रीहरू ६२
अनुसूचीहरू ६३
अनुसूची १ : स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको विवरण..६३
अनुसूचि २ : विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण कार्यशाला गोष्ठिका सहभागिहरु को नामावली ६४
अनुसूची ३ : प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फारम..६६
अनुसूची ४: स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको आपतकालिन संचार संञ्जाल ७२
अनुसूची ५ : फोटोहरु ७३

१. पृष्ठभूमि

१.१ नगरपालिकाको परिचय

भौगोलिक अवस्थिति

लुम्बिनी प्रदेशको एक सुन्दर र ऐतिहासिक पहाडी जिल्ला प्यूठानमा २ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका गरी जम्मा ९ वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन् जस मध्येको एक हो स्वर्गद्वारी नगरपालिका । साविकका सातवटा गा.वि.स.हरू कोचीवाङ्ग, स्वर्गद्वारी, भिंग्री, गोठीवाङ्ग, सारी, बेलबास र बर्जीवाङ्ग गा.बि.स.लाई समेटेर बनाईएको यस स्वर्गद्वारी नगरपालिकालाई ९ वटा वडाहरूमा बिभाजन गरिएको छ । भौगोलिक हिसाबले ८२°४५’ देखि ८२°५७’ ३०’’ पूर्वी देशान्तर र २७° ५७’ ३०’’ देखि २८° ०३’ उत्तरी अक्षांशमा अवस्थित रहेको नगरपालिकाको पूर्वमा प्यूठान नगरपालिका, पश्चिममा रोल्पा जिल्लाको रुन्टीगढी गाउँपालिका, उत्तरमा रोल्पा जिल्लाको सुनिलस्मृती गाउँपालिका र दक्षिणमा माण्डवी र बंगलाचुली गाउँपालिका पर्दछन् । कुल क्षेत्रफल २२४.७ वर्ग कि. मि. रहेको यस नगरपालिका समुन्द्र सतहबाट करिब ५५८ मिटर देखि २,११३ मिटर सम्मको उचाईमा रहेको छ (श्रोत : स्वर्गद्वारी न.पा.को पार्श्वचित्र, २०७४) । नेपालको प्रशिद्व धार्मिक तिर्थस्थल स्वर्गद्वारी यसै नगरपालिकामा अवस्थित छ ।

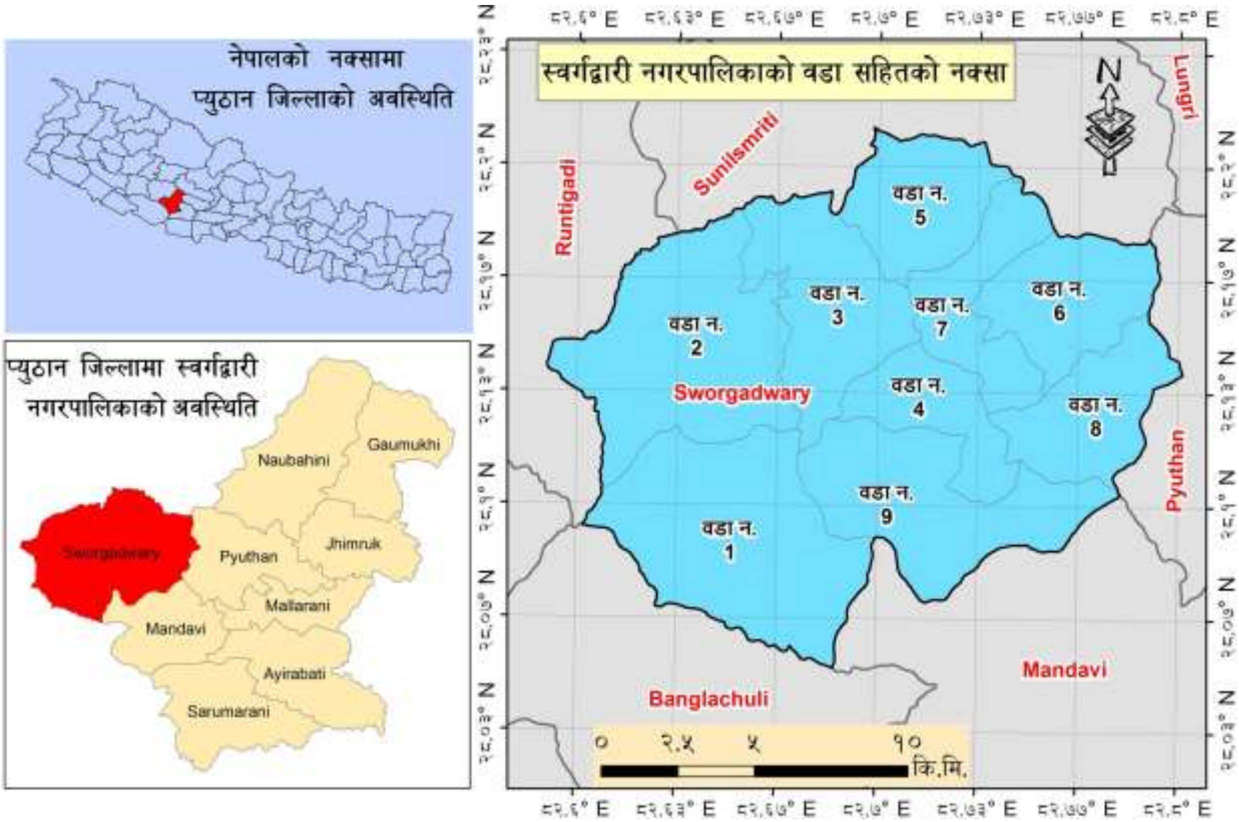

चित्र १. स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको नक्सा

भू-उपयोगको विवरण

यस नगरपालिकाको वर्तमान भू-उपयोगलाई हेर्दा ७५.५१ प्रतिशत अर्थात सबैभन्दा धेरै वन क्षेत्रले ओगटेको छ भने दोस्रोमा १७.१९ प्रतिशतमा चरन क्षेत्र रहेको छ । खेतीयोग्य जमिनको अंश ४.६९ प्रतिशत रहेको छ । झाडी, बुट्यान तथा खेर गइरहेको जमिनले ओगटेको भू-भाग कुल क्षेत्रफलको ०.२० प्रतिशत रहेको छ । भौतिक संरचनाले ओगटेको भू-भाग १.७२ प्रतिशत रहेको छ । जलक्षेत्रले ओगटेको भू-भाग ०.६० प्रतिशत देखिन्छ ।

तालिका १. भु उपयोग विवरण

जमिनको किसिम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	प्रतिशत
जलले ओगटेको क्षेत्र	१.३५	०.६०
बनजंगलले ओगटेको क्षेत्र	१६९.८६	७५.५१
खेतीयोग्य जमिनले ओगटेको क्षेत्र	१०.५३	४.६९
भौतिक संरचनाले ओगटेको क्षेत्र	३.८७	१.७२
खाली क्षेत्र	०.४६	०.२०
चरन क्षेत्र	३८.६२	१७.१९
जम्मा	२२४.७	१००

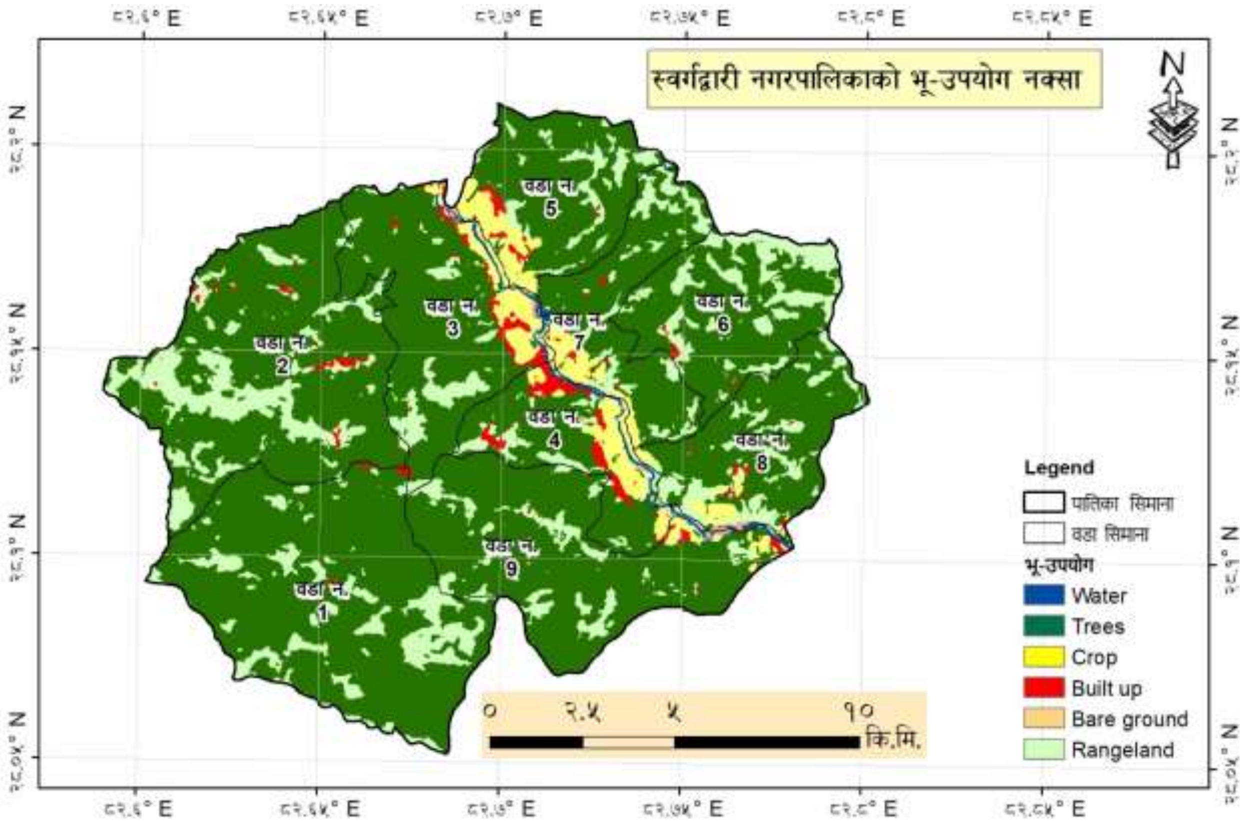

चित्र २. स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको भु उपयोग नक्सा

जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको वडागत जनसंख्याको तुलनात्मक विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या भएको वडा नं २ रहेको छ जसमा जम्मा जनसंख्या ४७,१५ (पुरुष २६६८ र महिला २०४७) रहेका छन् । त्यस्तै सबैभन्दा थोरै जनसंख्या भएको वडा नं. ८ रहेको छ जसको जनसंख्या २४७० (पुरुष १०५० र महिला १४२०) रहेका छन् । (***स्रोत :*** *https://censusnepal.cbs.gov.np*)

तलिका २. स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा

१		१७५९	१४९६	३२५५
२		२६६८	२०४७	४७१५
३		२३२८	१७५७	४०८५
४		२२१६	१६९७	३९१३
५		२२७२	१५५८	३८३०
६		१६५६	१२३९	२८९५
७		१८३८	११९६	३०३४
८		१४२०	१०५०	२४७०
९		२३०८	१५३२	३८४०
जम्मा	८२१८	**१८४६५**	**१३५७२**	**३२०३७**

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना -२०७८

विकासका सम्भावनाहरु

स्वर्गद्धारी नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहको प्राकृतिक तथा सास्कृँतिक सम्पदाहरु, आर्थिक, अभ्यास र उपलब्ध मानविय पूँजी तथा पूर्वाधार लगायतको अवस्थालाई हेर्ने हो भने यस नगरपालिकामा विकासका प्रशस्त सम्भावनाहरुको आँकलन गर्न सकिन्छ। नगर विकासका संम्भावनाहरुलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३. विकासका सम्भावनाहरु

क्र.स.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
१	प्राकृतिक श्रोत तथा साधन	• ठण्डा तथा उपोष्ण हावापानी र उच्च पहाडी क्षेत्रीय जैविक विविधता • लुङ्गी नदी, माण्डबी नदी लगायतका बाह्रै महिना बहने नदि तथा खोला • धार्मिक स्थल स्वर्गद्धारी महाप्रभुको मन्दिर
२	आर्थिक	• धान, मकै, गहुँ, फापर, मास, अदुवा, बेसार, पिडालु, आलु जस्ता अर्गानीक उत्पादन • व्यवसायीक अर्गानीक सुन्तला पकेट क्षेत्र • टिमुर पकेट क्षेत्र • पशुपालनको अभ्यास • वित्तिय सुबिधा सहज • भिंग्री, जलुके, धरमपानी, जुडापाटा, किमिचौर, लामाचौर लगायतका क्षेत्रमा स्थानीय बजार
३	सामाजिक	• स्नातक सम्मको शैक्षिक संस्था सम्मको पहुँच • प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्वास्थ्य चौकी, आयुर्वेद औषधालय, सर्पदंश उपचार केन्द्र, बहुउद्धेशिय सामुदायिक भवन, पशु सेवा केन्द्र, हुलाक कार्यालय, इलाका प्रहरी कार्यालय, कृषि तथा भेटेनरी कार्यालय, रेडक्रस उपशाखा, विद्युत कार्यालय, ईलाका बन कार्यालय, नगरपालिका कार्यालय • लैंगीक हिंसा मुक्त अभ्यास महिला संजाल, जनजाती संजाल, नागरिक संजाल, अपांगता संजाल, अन्तरपार्टि महिला संजाल, टोल विकास संस्था, सामुदायिक बन संजाल, • विद्युत विस्तार

		• पूर्ण सरसफाईका अभ्यास • धारामा आधारित खानेपानी सुबिधा विस्तार
४	भौतिक पूर्वाधार	• मुख्य भालुवाङ लिवाङ सडक, भिंग्री स्वर्गद्वारी होलेरी सडक, धरमपानी कोचिवाङ दाङ सडक, चेरनेटाबाट सालघारी दहचौर सोत्रे सारी डाँडागाउँ हुँदै रोल्पा सडक तथा अन्य ग्रामिण सहायक कच्चि सडक • चिल्ड्रेन पार्क, सुचना प्रविधि पार्क, शान्ती पार्क, सामुदायिक भवनहरु • आवश्यकता अनुसारका पुल तथा भोलुङ्गे पुल भएका तथा निर्माणाधिन • राजमार्गबाट बाटो विस्तारको पहल • उर्जाको रुपमा विद्युत तथा सोलारको उपयोग
५	सुशासन तथा संस्थागत	• नगरकार्यपालिका, विषयगत शाखा, विषयगत समितिको गठन र सञ्चालन • गैससको विकास कार्यमा संलग्नता

१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि

विपद्को जोखिममा रहेका समुदायहरु सामाजिक, आर्थिक तथा साङ्गठनिक रुपमा कमजोर हुन्छन् । खाद्य असुरक्षा, शौचालय, स्वास्थ्य तथा सरसफाइका सुविधाहरुको सिमितता, प्राकृतिक विपद्का कारण सुरक्षित बासस्थानको सही पहिचान तथा उपयुक्त व्यवस्थापन गर्न नसक्नु आदि विपद् प्रभावित समुदायहरुले सामना गर्ने मुख्य समस्याहरु हुन । परिणाम स्वरुप प्राकृतिक तथा मानवजन्य विपद्हरु संग समुदायको सामना गर्ने क्षमता निकै कमजोर हुन्छ । यस्ता समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्न समुदायलाई सशक्तीकरण गर्ने, विपद्को समयमा मानवीय सेवा प्रदायक निकायहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र प्रभावकारी समन्वयको संयन्त्र बनाउनु अत्यन्त जरुरी छ । स्वर्गद्वारी नगरपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारबालाहरु वीच समन्वय गर्ने र क्षमता अभिवृद्धिका लागि मार्ग निर्देश गर्ने र प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यमा सघाउ पुर्‍याउन महत्वपूर्ण साधनको रुपमा यो योजना रहनेछ ।

विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोग तथा सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरुलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभुति गराउन विपद् जोखिम न्युनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुच पुरयाउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्गनिर्देश गर्दछ । त्यसका साथै श्रोतको सहि पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्दछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस स्वर्गद्वारी नगरपालिकाले विपद्बाट हुने क्षतीलाई कम गर्न तथा विपद्को बेला प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यमा योगदान गर्नका निमित्त मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभाकारी बनाउन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य दस्तावेजका रुपमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० तयार पारिएको हो ।

२. विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य स्वर्गद्वारी नगरपालिकामा विपद् प्रर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई जनधनको क्षती कम गर्नु रहेको छ । यसका देहाय बमोजिमका विशिष्टकृत उद्देश्यहरु रहेका छन् :

क) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरु पहिचान र अध्यावधिक गर्नु ।

ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा र सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आँकलन गर्नु ।

ग) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरुको जिम्मेवारी तथा भूमिका निर्धारण गरी प्रभावकारी विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नु ।

घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारीत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु तय गर्नु ।

३. विपद् जोखिमको अवस्था

३.१ विगतका विपद्हरुको विश्लेषण

स्वर्गद्वारी नगरपालिका अर्न्तगत विगतका बर्षमा विपदले क्षति पुर्‍याएको तथा जोखिमका आधारमा पालिका भित्र बहुप्रकोपबाट श्रृजित विपद्हरुको सामना गरिरहनु परेको छ । यस पालिका भित्र भुकम्पको प्रभाव नदेखिएता पनि ग्रामिण बस्ती तथा पुराना भौतीक संरचना भएकाले भुकम्प जस्ता प्रकोपको पनि उच्च जोखिममा रहेको अवस्था छ । यि मध्ये पहिरो, बाढी लगायत अन्य प्रकोपहरु बाट भएको क्षती र सम्भावित क्षतिलाई आधार मानेर यस पालिका भित्र सम्भावित प्रकोप जोखिम (सङ्कटासन्नता) तालिका तयार गरिएको छ।

तालिका ४. विपद्जन्य घटनाबाट क्षती भएका तथा हुनसक्ने स्थान र घरधुरी

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
वडा नं. १		
पहिरो	२०६९	साबिक कोचिबांग वडा नं. ५ मा केशर बहादुर जिसी घरमा पहिरोले करिब १ लाख बराबरको क्षति भएको ।
पहिरो	२०६०	साबिक कोचिबांग वडा नं. २ बनदासेमा पहिरो जाँदा बाटोमा क्षती गरेको, १ विघा खेतियोग्य जमिनमा असर र खानेपानी पाइप पुर्दा रु ३ लाख बराबरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ३ को सूर्यखोला खुङखोला, सिकेखोला, टोङके र थाप्लामा पहिरो जाँदा रु ३ लाख बराबरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ५ मा रुन्या खोला पहिरो,खाल्टे खरबारी पहिरो, डामडाडा पहिरोले १० रोपनी जग्गामा क्षति गरेको ।
पहिरो	२०६२	जेमुरे पहिरोले पाइप बगाउँदा रु ४५ हजार बराबरको क्षति, पानीको मुहान सुकेको (थोकेखोला,सुकपधेरा, काब्रे खोला, सुकेको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ४ को छेखवा खोलामा पहिरो गई २० रोपनी जग्गामा क्षति भएको ।
पहिरो	२०७०	साबिक कोचिबांग वडा नं. १ मा सत्ते बहादुर वलीको गोठ,घरमा लग्दा रु १ लाख बरावरको क्षति, साबिक कोचिबांग वडा नं. ८ मा मान बहादुर सुनारको खेत पुरेको, छहरे खोलामा पहिरोले बाटो क्षति, आरन सोतो मा पहिरो गई बाटो बन्द भएको ।, साबिक कोचिबांग वडान ९ मिर्सिङ घौलते भिरको पहिरो गई खाने पानीको पाइप बगाउँदा रु ४५ हजार को क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ९ मा जेमुरे खुम बहादुर पुनको सौचालय बगाउँदा रु २० हजार बराबरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ९ मा लखनाटारी राजमान गिरीको गोठ पहिरोले बगाउँदा रु ५० हजार बराबरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ९ मा मिसिङ तिलक पुनको शौचालय पहिरोले बगाउँदा रु २० हजार बराबरको क्षति ।
पहिरो	२०७०	साविक वडा नं. ७ र ९ को सिमाना जेमुरे भुम्पामा डाँडाबाट खसेको पहिरोले २० घरको जमिन पुरेको, जेमुरे टोलमा ७ घर उच्च जोखिममा ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
पहिरो	२०७१	साबिक कोचिबांग वडा नं. १ मा दामोदर खत्रीको गोठ पुरिदा रु १ लाख बरावरको क्षति ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. २ मा बाटोमा पहिरो गई घरमा असर गरेको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ६ मा टोप बहादुर पुनको बारमाी पहिरो गई रत्न बहादुर पुनकको घरमा च्यापिएर रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ७ मा पहिरोले ५० रोपनी खेतीयोग्य जमिनमा क्षती गरेको ।
पहिरो	२०७९ असोज	साविक २ कुसुन्डे बस्तीमा माथिबाट आएको पहिरोले २ घरमा पुरेर भत्केको, २ घर विस्थावित तथा जमिनमा क्षती ।
बाढी	२०६०	साबिक कोचिबांग वडा नं. ३ मा खोलाले करिब ५ विगाहा खेत कटान गर्दा रु १० लाख बराबर क्षति भएयो । - कुलबहादुर पुन, कर्ण व पुन, श्यालीराम घर्ती, सन्ते ब घर्ती, शिवराज पुन) ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. ९ मा खोलाले काव्रो आसपासमा भएको ६ घरधुरीको २० रोपनी खेत कटानी गरी रु १२ लाख बराबरको क्षति भएको ।
बाढी	२०६३	साबिक कोचिबांग वडा नं. २ मा अरङ खोलाले काट्यो १२ घर को १० रोपनी खेत कटान गर्दा रु ६ लाख बराबरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. २ टोडियारमा अरङ खोलाले र आरु खोलाले १० घरधुरीको २ विगाहा खेत कटान गर्दा रु ६ लाख बरावरको क्षति भएको ।, साबिक कोचिबांग वडा नं. २ मा बाढिले केदार सिह पुनको २० रोपनी खेत कटान गरी रु ६ लाख बराबर क्षति भएको ।
बाढी	२०७९ असोज	अरङखोला बाढीले आपपाडा, सत्रपाटे, डुडा, बेशी, डुब्रङटोलमा धानबाली सहितको खेत कटान गर्दै गरेको तथा बंलाचुली गाउँपालिका वडा न. १ हर्राखेत दाङमा भएको स्वर्गद्धारी नगरपालिका वडा नं. १ का बासिन्दाको खेत कटान गरेको ।
खडेरी	२०६०	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. २ को मागैराको मुल सुकेको साथै अन्य मूलमा कमि भएको ।, साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. २ मा पानीका मुलहरूः बुढा पधेरा, नियालेनी खोला, करोती बोट सुकेका छन् । साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ३ मा पानीको मुहान सुक्यो जसमा खुङखोला,सूर्यखोला, खन्नेखोला, तृमिरे, सारखोला, तरुवाखोला को मुहान सुक्यो ।, साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ५ मा आरुखोर्य, खलेखोला, साउनी खोला, तुसरा खोला मुल सुके ।
खडेरी	२०६४	खडेरीका कारणले साबिक कोचिबाङ्गमा हिउदे बाली सुकेको, पानीको मुहान सुक्दै गएको ।
खडेरी	२०६५	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ८ मा मकै बाली ओइलाएर सुक्दा रु ५ लाख बराबर को क्षति भएको, ४ वटा पानीका मुलहरू सुकेको जसमा रैमा खोला छहरे, पाखापानी, कामिचार मुल ।
खडेरी	२०६९	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ६ मा आमडाँडा पधेरा खोला, निगा लेनी खोला, बोटेखोला, जुगेखोला पानीका मुहानहरू सुकेको । २०६९ वडा नं. १ खडेरी साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ७ मा हिउदे बाली सुकको, ५ वटा कुवाहरू सुकेको ।
आगलागी	२०६१	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ३ मा शिव कुमार पुनको घर, गोठ, लत्ताकपडा, पैसा, अन्न जल्दा रु १ लाख ३० हजार बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६२	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ९ मा दल बहादुर पुनको घर जल्दा घरमा रहेको अन्न, काठपात जली रु १ लाख, मान बहादुर पुनको घर जल्दा रु ५० हजारको क्षति भएको । साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. २ मा पदम सापकोटा गोठ जल्दा भैसी ५, काठपात गरी रु ५ लाख बराबरको क्षति भएको ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
आगलागी	२०६३	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ५ मा टेक बहादुर रोकाको घर, गोठ जल्दा रु ३ लाख को क्षति भएको । साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ५ मा शम्सेर विष्टको घर जल्दा अन्न, लत्ताकपडा जलि रु १ लाख बराबरको क्षति भएको । साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ७ मा आगलागी भै अन्न, लत्ताकपडा,रु ५० हजार नगद, रु ३ लाख बराबरबो क्षति भएको साथै ५०० रोपनी वन जल्दा रु १ लाख बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६४	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. २ मा लोक बहादुर ठेडी मगरको घर जल्दा लत्ताकपडा, अन्न, पैसा तथा भाडाकुडा जल्दा रु ३ लाख बरावरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६५	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ४ मा रोम बहादुर पुन को घर,गोठ जल्दा गाई ४, बाखा ५, कुखुरा १०, लत्ताकपडा जल्दा रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६६	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ५ मा पर्शुराम खत्री को घर, जल्दा लत्ताकपडा, काठपात, पैसा जल्दा रु १ लाख क्षति भएको ।
आगलागी	२०६८	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. २ मा खिम बहादुर पुनमगर को घर, गोठ, लत्ताकपडा, भाडाकुडा, गहना, गाई ३, बाखा ५, कुखुरा १२,१ तोला सुन, गरी ५ लाख बराबर क्षति भएको ।
आगलागी	२०६९	साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ५ मा केशर जिसीको घर जल्दा अन्न, काठपात, गाई १, जल्दा रु १ लाख बराबरको क्षति भएको ।साबिक कोचिबाङ्ग वडा नं. ८ मा दुर्ग बहादुर सुनार र बिष्णु सुनारको को घर जल्दा अन्न काठ, लत्ताकपडा जल्दा रु २ लाख ५० हजार बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०७०	बुदुराम पाण्डेको घर गोठ जल्दा रु १ लाख बराबरको क्षति भएको । शेर बहादुर थापाको गोठ जल्दा दारपात जलेर रु ५० हजार बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०७१	टोप बहादुर जिसीको गोठ जल्दा रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।
वडा नं. २		
पहिरो	२०५२	कमल रिजालको ५ रोपनी खेत, रु १लाख बरावरको क्षति भएको, जोख ब खत्री ७ रोपनी रु २ लाख,बलिराम न्यौपानी को ८ रोपनी खेत रु २ लाख,किसान पुनको २ रोपनी खेत ५० हजार, निमलाल रोकाको ५ रोपनी खेत १लाख, डोम बहादुर खत्री ८ रोपनी को रु २लाख, जोख बहादुर केसी रु ८ रोपनी २ लाख, यम बहादुर केसी को ३ रोपनी १लाख बरावरको क्षति भएको ।
पहिरो	२०५५	धन वहादुर रोकाको एउटा चार वर्षको छोरा मृत्यु, एब घर अन्न लत्ताकपडा बगाएको अन्दाजी रु दुई लाख पचास हजार बरावरको क्षति भएको ।
पहिरो	२०५५/४	खैरेनी खोला नाम बहादुर घर्तीको घर भत्काएको रु ३लाख को क्षति, पहिरो लगातार रूपमा रहेको ले २१ घर जोखिममा पर्दछन् - चित्र व पुन,नाम ब घर्ती, भिम ब पुन, थमानसिह बुढा, देवसिङ्ग घर्ती, जुद्ध ब घर्ती, जिको घर्ती, वम व घर्ती, भक्त ब घर्ती, भोपलाल घर्ती, केसर पुन, थम ब बुढा, खड्क पुन, थम्मन बुढा, गन ब बुढा, लामती बुढा, बसन्त खड्का, रूपलाल घर्ती, तुकमानसिङ घर्ती, रूपचन पुन, लिला ब बुढा) ।
पहिरो	२०५६	३ स्थानमा गएको १२ जना व्यक्तिहरूको ४५ रोपनी खेत बारी पहिरोले बगाएको, १० घर पहिरोको जोखिममा भएको ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
पहिरो	२०६०	बलिधारा टोलको तेज बहादुर रोका, अम्मर रोका को घर पहिरोको जोखिममा रहेको -जमिन चिरिएको ।, जिवा घर्ती मगरको नारेखोला पहिरोले १ रोपनी जग्गा बगाएको । हाल निरन्तर पहिरो आउने गरेको ।
पहिरो	२०६५	दरेगौरा भिरबाट खसेको ढुङ्गा लागि राज बहादुर पुनको घटनास्थल मै मृत्यु भएको ।
पहिरो	२०६६	ओखगैराको खानेपानी को १७ घर ले पिउने पानीको मुल पहिरोले पुरेको -पहिरो निरन्तर आउने गरेको हरेका वर्ष ।
पहिरो	२०६७	पहिरोले घनसरी पुनको घरबारीमा करिब ४० हजार बराबरको क्षति भएको ।
पहिरो	२०६८	मालारानी सामुदायिक चेतना प्राविको भवन पहिरोले पुरेको अन्दाजी २ लाख बरावरको क्षति भएको ।
पहिरो	२०६९	नारायणी पौडेलको २ रोपनी बारी, को रु ५० हजार, भुमा पुनको २ रोपनी बारी को रु ५० हजार, तिला देवी पौडेलको १ रोपनी बारी रु ३० हजार बराबरको क्षति भएको ।
पहिरो	२०७०	श्याम ब सुनार को २ रोपनी बारीमा क्षति गरेको ।, बकेना खोला पहिरोबाट टेक ब पुनको १ घर, १ गोठ अन्न लत्ताकपडा गरी रु १ लाख ५० हजारको क्षती, तकमा घर्तीको एक रोपनी खेतमा करिब रु ५० हजारको क्षती, रविलाल पुनको आधा रोपनी बारीमा करिब रु ५० हजारको क्षती, जगत ब पुनको आधारोपनी बारीमा रु ३० हजार र केसर पुनको १ रोपनी बारीको रु ५० हजार बराबरको क्षति भएको ।, रानीपानी टोलको पार्वती घर्ती लगायत ३ जनाको घर पहिरोको जोखिममा रहेको सोही पार्वती घर्तीको १२ रोपनी जग्गा खरबारी पुरेको ।, पिमा पुनको ४ रोपनी खरबारी र घरबारी पहिरोले बगाउँदा रु १ लाख ५० हजार बरावरको क्षति भएको ।, तेज विर पुनको १ घर, १ गोठ बगाएको, २ गोरु, १ गाई, २ बाखा, ११ कुखुरा पहिरोले बगाउँदा रु २ लाख बरावरको क्षति भएको ।, सल्लेको नवापानी भित्ताको ५ रोपनी जग्गा पहिरोले पुरेको अन्दाजी रु ८० हजार बराबरको क्षती भएको ।, बालाराम घर्तीको २ रोपनी घरबारी पहिराले बगाउँदा रु ५० हजार बराबर क्षति र आधा रोपनी मोटर बाटो पहिरोले बगाएको ।, ज्याङखोला पाखा शिवलाल भण्डारीको २० रोपनी घरबारी पहिरोले बगाएको ।, पहिरोले चन्द्रे पुनको २ रोपनी जग्गा र गोठ पुरेको, घर जोखिममा रहेकोले परिवारका सदस्यहरू अन्य ठाउमा छाप्रो बनाइ बसेको, भुपलाल घर्तीको २ रोपनी घरबारी पहिरोले बगाएको ।, पहिरोले अमृता घर्तीको आधा रोपनी बारी बगाएको ।, पहिरोले ढाटी बुढाको २ रोपनी बारी पहिरोले लगेको ।
पहिरो	२०७१	पहिरोल गंगाराम पुन को १ रोपनी खरबारी र भिम ब बुढा मगरको आधा रोपनी जग्गा बगाएको । रुनखानको ४० घरले पिउने पानीको मुल पहिरोले पुरेको ।, पहिरोले रविलाल सुनारको घरबारी पुरेको, पेमे परियारको बारी पुरेको,सुकाराम पुनको बारी पुरेको,भक्त ब को पहिरोले बारी पुरेको ।
पहिरो	२०७२	सल्लेखर्क बस्तीमा जाने सिंचाई कुलो भत्तीएको । सिमल पधेराको सिंचाई कुलो भक्तिएको ।
खडेरी	२०६५	खडेरी ढिमढिमे पातल, स्याङपाङ, ठाक्सा खानेपानीको मुल सुकेको ।
खडेरी	२०६८	खडेरीले कालापानी मुल, सरगैरा मुल, अम्टुखोला मुल सुक्दै गरेको ।, खडेरीले भैरेपानी मुल, केमुफेद मुल, पुरनपानी मुल,मुलेपानी मुल, दुले पानी र पाङराङ मुल सुक्दै गएको ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
खडेरी	२०६४-२०७१	अप्रत्यक्ष रूपमा प्रभाव परेको, सुकीसकाका मुल, ओखर गैरा मुल, हारथापा मुल, पाखापानी मुल, झाक्रीपानी मुल, खनाल पधेरा मुल बाउनपानी मुल, खोपील्ट मुल, सीमीडाँडा मुल, सार्की पधेरा, बुढाथोकी मुल पुतली रुख मुल सुक्दै गएको ।
खडेरी	२०६५-२०७१	सबै पानीका मुलहन सुक्दै गएको (कुवापानी,टुनी भित्ता, हाम्जा पधेरा, पाखापानी, उलपानी, तल्लो सयपानी मुल) ।
खडेरी	२०६०	सुकीसकेका मुल जलुकने, पाखापानी,खेबरे, बेबरे तल्लो, धारापानी मुल ।, सुक्दैगरेका मुल : रामसारीपानी, ज्याङखोला, बडरपधेरा, सिमलपधेरा, जुकपानी र भैइकाटे मुल ।
खडेरी	२०६९ साल देखि २०७१ सम्म	सुकिसकेको मुल : माफडेरा, मोनुखोला, जुकेपानी मुल । सुक्दैगरेको मुलः नारेखोला, वाउरा मुल ।
खडेरी	२०६६-२०७१	सुकिसकेका मुलः जुकेपानी उपल्लो मुल सुक्न लागेका मुल : बाखखोर मुनीको पधेरा, बेबरेखोला मुल, बोकेनाखोला मुल ।
आगलागी	२०५२/२/१	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ७ मा भिम ब बुढा को एक घर आगलागी भई रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०५७	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. १ मा नरवहादुर राना, तिथमणी राना, रेमेता घर्तिमगर र मान वहादुर घर्ति मग को ४ घर, ४ गोठ, एक तोला सुन, ८ वटा बाखा जलेको अन्दाजी ८ लाख पचास हजार बरावरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०५८	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ६ मा चन्द्र ब घर्तीको १ घर, १ गोठ लत्ताकपडा र अन्न जली रु १ लाख ५० हजार को क्षति भएको ।
आगलागी	२०६१	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ७ मा लिला बहादुर घर्ती को १ घर जलेर रु २ लाख बराबर को क्षति भएकोल ।
आगलागी	२०६२	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ७ मा नाम बहादुर घर्ती को १ घर १ गोठ,२ बाखा, १५ कुखुरा गरी रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६३	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ६मा जोख ब घर्ती को १ घर, १ गोठ, लत्ताकपडा, ७, रु १ लाख ५० हजार रूपैया,१ तोला सुन जल्दा रु ६ लाख बराबर को क्षति भएको ।, साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ३ मा राम ब पुन को एक घर, एक गोठ, १ तोला सुन जली रु ५ लाख बरावरको क्षति भएको ।, साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ३ मा मने सुनार र गिर व सुनार को २ घर, १ गोठ जलेको भैसी घाइते भएको रु ३ लाख बरावरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६५	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ३ मा बागेसल्ला का बुद्धिराम पुनको घरमा आगलागि भई अन्नपात कपडा जलेको ।साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. २ मा पिमा पुनको एक घर, अन्न लत्ताकपडा जलेर रु ३ लाख बरावरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ५ मा कृष्ण अधिकारीको १ घर, १ गोठ अन्न लत्ताकपडा जलेको रु ३ लाख को क्षति भएको ।
आगलागी	२०६६	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ९ मा नन्दराम विक को १ घर, अन्न लत्ताकपडा जलेर रु १ लाख ५० हजार,हिरालाल बुढाथोकीको १ घर, अन्न लत्ताकपडा गरी रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
आगलागी	२०६७	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ९ मा रूपलाल विक को १ घर,अन्न लत्ताकपडा जलेर रु २ लाख ५० हजार बराबरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ४ मा शसिराम विक को १घर, १ गोठ जलेर रु २ लाख बरावरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ६ मा कमल भण्डारी को १ घर, १ गोठ, लत्ताकपडा, अन्न जलेको रु २ लाख बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६८	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ९ मा टेक ब पुन मगरको १ घर लत्ताकपडा, अन्न, भाडाकुडा जलेर रु ३ लाख बराबरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ८ मा मनिराम पुनको १ घर, १ गोठ, ३ वटा गाई, १५ वटा कुखुरा, लत्ताकपडा र अन्न जलेर रु ४ लाख बरावरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ७ मा भोपलाल बुढाको घरमा आगलागी भई १ घर, १ गोठ, १२ वटा कुकुरा, २ वटा गाई जलेको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ६ मा गिर बहादुर परियारको १ घर जलेको रु ५० हजार बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०६९	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ६ मा ओमलाल रानाको १ घर, लत्ताकपडा, अन्न जलेको रु ३ लाख बराबरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ९ मा नमराज रानाको १ घर, १ गोठ, ३ वटा गाई जलेर रु २ लाख बराबरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ४ मा जंग बहादुर बोमपालको एक घर, एक गोठ, विसबाटको सोलर १ तोला सुन जली रु ४ लाख बरावरको क्षति भएको ।, साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ८ मा पूर्ण व पुन को १ घर, १ गोठ, अन्न लत्ताकपडा जलेर रु ३ लाख ५० हजारको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ५ मा चन्द्र बहादुर घर्तिको १ गोठ जलेको रु ५० हजार बराबर क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ६ मा ओमलाल रानाको १ घर, लत्ताकपडा, अन्न जलेको रु ३ लाख बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०७०	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ५ मा जुठी पुन मगरको १ घर जलेको रु ५० हजार बरावरको क्षति भएको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ४ मा ओजे विक को १ गोठ जलेको रु १ लाख ५० हजार बराबरको क्षति भएको ।
आगलागी	२०७१	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ४ मा भेषराज भण्डारीको घरमा आगलागिले आधा तोला सुन, अन्न कपडा जलेको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ७ मा सोभाराम बुढाको गोठ जली ४ वटा गोरु १ वटा गाई जलेको, गोवरधन बुढाको घरमा आगलागी भई अन्न, कपडा, सोलार र रु ३०००। रूपैया क्षति भएको । ओम बहादुर सुनारको घर आगलागी हुदा आन्न, कपडा जलेको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. २ मा पूर्ण व. पुनको घर गोठ जलेको र घरमा भएको सरसामान जलेको ।
आगलागी	२०७२	साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. २ मा दिल ब घर्तीको घर गोठ जलेको । साबिक स्वर्गद्वारी गा बि स वडा नं. ५ मा विष्णी रानाको घरगोठमा आगलागि विस बाटको सोलार नस्ट भएको ।
वडा नं. ३		
पहिरो	२०६८	कुवाखोला, माउ खोलामा पहिरोले ६० घरधुरी प्रभावित गरेको
पहिरो	२०७० देखी	जिरीखोलाको पहिरोले ८ घरधुरी प्रभावित गरेको ।
पहिरो	२०७२	ददेरीमा पहिरो आई १० घरधुरी १० रोपनि जग्गा पुरीएको ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
पहिरो	२०७६ देखि निरन्तर	खोलाखर्क टोलमा ११ घर उच्च जोखिममा (विस्थापित गर्नुपर्ने) तथा १५ घर जोखिममा ।
पहिरो		किमिचौरको दोमहिमा नदी कटानले माथिबाट पहिरो झरेर २० घर उच्च जोखिममा ।
पहिरो		साविक ७ टाकुराटोल तथा साविक ५ रोकाटोल तथा ठकुरीटोलमा भुगोल कमजोर भएकोले वर्षातको समयमा उच्च जोखिममा ।
पहिरो		बाह्वबिसेमा ११ घर उच्च जोखिममा ।
बाढी	२०७०	कुवाखोलामा आएको बाढीले १ बिगाहा जग्गा क्षती तथा ५ घर जोखीममा पारेको ।
खडेरी	२०५४	जामुने गाडापानिको मुल सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०५६	भालुखाला धनबाङ्ग खोला गाडापानि, उपल्लो मुल कर्मस सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०५९	करङ्गखोला, धनबाङ्ग खोला गैरापोखरीमा मुल सुक्दै गयको जसको प्रभाव ५२ घरधुरीलाइ परेको ।
खडेरी	२०६५	बड्डा पोखरी टाकुरा पोखरि सुकेको ।
वडा नं. ४		
पहिरो	२०७०	भुमेथानको पहिरोले ७ घरधुरी जोखीममा ३० घरधुरी अर्ध जोखीममा ।
पहिरो	२०७१	कलाल्टारमा बाटोको पहिरोले ४ घर बिस्थापित र ४ जनाको मृत्यू ।, कुमाल टार, कोलबाङगको पहिरोले ६० घरको जमीन पुरेको ।
पहिरो	२०७२	पहिरोले १ विद्यालय र ३ घर जोखीममा परेको ।
पहिरो	२०७४ साल बाट निरन्तर	भिंग्रीकोटमा खानेपानी ट्यांकी पुर्ने गरेको तथा पाईप बगाएको
पहिरो	२०७८ साल बाट निरन्तर	भिंग्रीकोट डाँडामा ६ घर उच्च जोखिममा
पहिरो	२०७९ असोज	बुढाथोकी टोलमा १ जनाको जमिन पुरेको
बाढी	२०५८ बाट निरन्तर	भिंग्रिमा स्वर्गद्धारी सडकबाट आएको भेलले ८५ घरधुरीले प्रयोग गर्ने गोगनपानीको खानेपानी मुहानमा निरन्तर क्षती पुर्याउँदै आएको ।
बाढी	२०५८ बाट निरन्तर	बेबरे खोलाले कटवाल डाँडामा ८ घर, पोखरा चौरमा २ घर तथा खेतीयोग्य जमिन जोखिममा
बाढी	२०५८ बाट निरन्तर	बागखोरमा सोकखोलाले १ घर उच्च जोखिममा
बाढी	२०५८ बाट निरन्तर	आँपखोलाले आँपखोलामा आउने बाढीले टापुमा १ घर तथा १ विध्यालय, बुढाथोकी टोलमा २ घर तथा सहकारीको भवन साथै खेतीयोग्य जमिन उच्च जोखिममा
बाढी	२०७१	सुक खोलाले हिउदे कुलोमा क्षती १० घरको जग्गा कटान गरेको ।
बाढी	२०७३/७४	कोलबाङ क्षेत्र मोहन खोलामा आएको बाढीले तिर्थयात्रु बोकेको स्कारपियो बगाउँदा ९

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
		जनाको मृत्यु
बाढी		तल्लो फाँटमा मोहन खोलाले १५० घर जोखिममा रहेका, चन्द्रेश्वरी प्रा.वी. कोलबाङ उच्च जोखिममा
बाढी	२०७७ बाट निरन्तर	गेलखोलाले सडकबाट आएको भेल खोलामा मिसिएर आएको बाढीले ३५० घरधुरीले प्रयोग गर्ने खानेपानी मुहानको ईन्टेक बगाएको ।
बाढी	२०७८ असोज	बागखोर टोल बेबरे खोलाले २ घर तथा खेतीयोग्य जमिन उच्च जोखिममा
बाढी	२०७९ असोज	काकपाती खोलाले तल्लो सिंचाई कुलाको ड्याम बगाएकोले ४० परिवारको ७० रोपनी जमिन बाँझो रहेको ।
बाढी	२०७९	घण्टीखोलाले ३ वटा सिंचाई कुलोमा क्षेती पुर्याएको ।
खडेरी	२०५२	गेला मुल, सुक खोला, बेवरे को मुल सुकेर ५८ घर प्रभाबित । पधेरा खोला, मोहन खोला, जारी खोलाको मुहान बिस्तारे सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०५३	पधेरा खोला, मोहन खोला, जारी खोलाको मुहान बिस्तारे सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०५६ देखि	गोगनपानि, पधेरा मुल, गुरगुरे, सल्ले खोला, मोहन खोला मुल सुकेको ।
खडेरी	२०५७	गोलखोला र जुकेना खोलामा मुल सुकेर ६५ घरधुरी प्रभाबित ।
खडेरी	२०६५	सिर्से खोला मुल सुक्दै जादा २६ घरधुरी प्रभाबित ।, पधेरा खोला, मुहान खोला, जरुवा खोला बिस्तारै मुहहान सुक्दै गयको ।, पाखापानि जुकेना, घोरटे कमरी मुल सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०६८	खुल बाङग खोला, सुआ धारी, एक्ले पिपल मुल सुकेको जसले २५ घरधुरी लाइ असर पुगेको ।
खडेरी	२०७०	अधेरी खोलामा मुल सुक्दैजादा ४० घर प्रभाबित ।
आगलागी	२०७३	३८ घर सुनार टोल आगलागी भइ जलेको जसमा नगद, जिन्सी पसु मरेको करिब ३० लाखको क्षती ।
वडा नं. ५		
पहिरो	२०५०	साबिक सारी वडा नं. ६ को सात विसे खेतमा बाटोमा पहिरो गएकोले १ जना को मृत्यू भएको खेतीयोग्य जग्गा नेक्सानी र कुलोको क्षती भै ४० रोपनी वरावरको धान खेत सुख्खा भएको ।
पहिरो	२०५० र २०७०	साबिक सारी वडा नं. ४ को कमेरी खोला पहिरोले खानेपानी टयाकी पुरेको । करीव २० रोपनी जग्जा पुरेको ५ घर जोखिममा ।
पहिरो	२०३५ र २०७०	साबिक सारी वार्ड न. ९ ढाडपाखाको २ वटा भैसि मरेको,७ मुरी धान पुरेको सिचाईकुलोको क्षति,५०० रोपनी खेति योग्य सिचाइ असुविधा,खानेपानी पाईप पुरेको ६० घरधुरी लाई खानेपानी अभाव ४ रोपनी खेत खोलाले कटान गरी बगरमा परिणत ।
पहिरो	२०५४ र २०५५	साबिक सारी वडा नं. ६ को १०० रोपनी वरावर खेति योग्य जग्गा नेक्सानी र कुलोको क्षती भै ४० रोपनी वरावरको धान खेत सुख्खा ।
पहिरो	२०५३	साबिक सारी वार्ड न. ५ डोडपाटामा पहिरो गै ४ जना पहिरोमा परि अपाङ भएको १

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
		रोपनी खेति योग्य जमीन नोक्सानी सिमेन्टको सिचाई डुड खतरामा रहेको ।
पहिरो	२०५८	साबिक सारी वडा नं. ३ को जिम्माल टोलमा पहिरो गै १ गोठ र १ गोरुको क्षती, धारा काल्नो, फुर्सेखोलामा पहिरो गै गोठको क्षती ।
पहिरो	२०५८	साबिक सारी वडा नं. ३ को सारीकोट वस्तिमा ३ रोपनी जग्गा नास भएको ।
पहिरो	२०६९	भैसेवाल टोलमा ३ घर उच्च जोखिममा, जमीनमा क्षती, खानेपानी मुहानहरु जोखिममा
पहिरो	२०६९	कोलम्पा टोलमा बस्ती माथी बाट आएको भलले बस्ती जोखीममा
पहिरो	२०६०	साबिक सारी वार्ड न. २ मा गैरा पहिरो गै ४० रुख लगेको ।
पहिरो	२०६२	साबिक सारी वडा नं. ६ को सातविसे बाट विरीवाङ जाने बाटो पहिरो गएकोले आवत जावतमा कठीनाई कृषी जन्य उत्पादन ल्याउन समस्या ।, साबिक सारी वार्ड न. १ रातामाटा वस्तीको पछाडीतिर काल्यारमा पहिरो गै २० परिवार जोखिममा ।
पहिरो	२०६५	साबिक सारी वार्ड न. ८ मा गोगनपानी पहिरो गै ३जना मानविय क्षति तथा २० जना घाईते भएको ।, साबिक सारी वार्ड न. २ मा जेमुरे खोलाको पहिरोले खा.पा. मुल अस्त व्यस्त ।
पहिरो	२०६६	साबिक सारी वडा नं. ६ को नौविसे कुलोको ढिक खस्न गै १ जनाको मृत्यू ।
पहिरो	२०६८ देखि २०७२	साबिक सारी वडा नं. ७ अतिवृटी अनावृष्टी को कारण पुर्व वेलवास ९ र सारी ७ को सिमानामा निरन्तर पहिरो झर्ने क्रम ।
पहिरो	२०६८	साबिक सारी वार्ड न. १ माराजकुलो र खोलाखेतको कुलो भत्काएको जसले ४८ मुरी वरावरको क्षती,२ वर्षसम्म कुलो नचलेको ।
पहिरो	२०६८	साबिक सारी वार्ड न. २ मा माझटोलमा गै १ भैसी मरेको र गोठ भत्केको ५ रोपनी खेति योग्य जग्गा पुरिएको र पर्खाल भत्काएको यो २०७० र २०७१ मा पनि पहिरो गएको ।
पहिरो	२०७१	साबिक सारी वार्ड न. ५ डोडपाटामा पहिरो गै ४ जना पहिरोमा परि अपाङ भएको १ रोपनी खेति योग्य जमीन नोक्सानी सिमेन्टको सिचाई डुड खतरामा रहेको ।
पहिरो	२०७१	साबिक सारी वार्ड न. ५ सिमलपाटाको ढिक गै पनीको मुहानमा क्षति ।
पहिरो	२०७३	स्यानीलेक तथा झोलमा सडकले गर्दा स्यानीलेकमा ४ घर तथा झोलमा ६ घर पहिरोको उच्च जोखिममा।
पहिरो	२०७७	टाकुरामा बस्ती तल जमिन चिराचिरा परेर पहिरो गइरहेको जस्का कारण १ घर उच्च जोखिममा तथा ७ घर जोखिममा रहेका ।
बाढी	२०७०	स्यानीलेकमा १ जना मान्छे बगाएको, खानेपानीका मुहानमा क्षेती
बाढी	२०७८	भुवनोट खोलाले खोला छेउको ३५ परिवारको जमिन कटान गरेको, सडकमा क्षेती
बाढी	२०७९	पानीचर खोलाले २५ रोपनी जमिन कटान गरेको तथा बर्षेनी गर्दै गरेको, मुहानहरुमा क्षती, सिंचाइ कुलोमा क्षती
बाढी	२०७९	तल्लोटोल, जिम्मालटोल, खत्रीटोलमा पँधेरीखोलाले कटान गरेर खोला छेउका १३ घर उच्च जोखिममा ।
बाढी	२०७९	लुङरीनदीले लुङरीनदीले कटान गरेर सरोजाटोलका १५ घर, खोलाखेतमा १० घर तथा

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
		दमारमा ७ घर जोखिममा रहेका ।
बाढी	२०७९	माण्डवी नदीले माण्डवी नदीले कटान गरेर दमारमा १० घर, कोलम्पामा १० घर तथा खेतियोग्य जमिन जोखिममा रहेका ।
बाढी	निरन्तर	कमेरे खोलाले कमेरे खोलाले कटान गरेर भैसावाल टोलमा ५ घर, साउनटोलमा ४ घर तथा पोहरीटोलमा २ घर उच्च जोखिममा ।
बाढी	निरन्तर	मैटारटोलले बास्मती खोलाले कटान गरेर मैटारटोलमा २ घर उच्च जोखिममा ।
खडेरी	२०६० देखि हालसम्म	वडा नं. ५ खडेरी साबिक सारी वार्ड न. २ मा रादन खोलाको मुहान सुख्खा हुदै गएको ।, साबिक सारी वडा नं. ८ को पुरै खडेरी लागि वाली नाली उत्पादनमा कमी ।
खडेरी	२०६५	साबिक सारी वार्ड न. ६ मा १०० रोपनी जग्गामा गहु खेतिमा उत्पादन लिन नसकेको । साबिक सारी वार्ड न.६ जरुवाखोलाको मुहान सुक्दा अन्यत्र मुलबाट पानी ल्याउन वाध्य ।
खडेरी	२०६८ देखि २०७२	साबिक सारी वडा नं. ७ खडेरी परि खानेपानीको अभाव ।
खडेरी	२०६९	साबिक सारी वार्ड न. १ सरोजामा १२ घरधुरीले खाने पानी सुक्दै गएकोले खानेपानीमा समस्या ।, साबिक सारी वार्ड न. ८ मा जुकेखोलाको मुहान सुक्दै जादा खा.पा.को अभाव ।
खडेरी	२०७१	साबिक सारी वार्ड न. ६मा वाहविसे वाझिएको ।
आगलागी	२०५२	थापाटोलमा २५ घर जलेर नस्ट भएको ।
आगलागी	२०५८	साबिक सारी वार्ड न ३ मा १ घर जलेको ।
आगलागी	२०५९	साबिक सारी वार्ड न. ८ मा २२ वटा वाख्रा, २ गोरु, ३० कुखुरा जलेको ।
आगलागी	२०६०	साबिक सारी वार्ड न. ८ मा १ घर गोठ जलेको रु २ लाख वरावरको क्षति ।
आगलागी	२०६२	साबिक सारी वार्ड न. ५ २१ घर गोठ जलेको रु १ करोड वरावरको क्षति । साबिक सारी वार्ड न. ४ मा ८ घर गोठ जली रु१५ लाख वरावर क्षति ।
आगलागी	२०६२ चैत्र	जिम्मालगाउँ, साउनेटोल, मैसार टोलमा घर गोठ लगाएर ७० वटा जलेर नस्ट ।
आगलागी	२०६५	साबिक सारी वार्ड न. ५ को १ घर जलेको । साबिक सारी वार्ड न. ९ मा १ घरगोठ जलेको
आगलागी	२०६६	साबिक सारी वार्ड न. ८ मा २ र वटा भैसि,१ कुकुर र नगद रु १६००० जलेको
आगलागी	२०६७	साबिक सारी वार्ड न. ९ मा ३ घर जलेको र २ वटा गोरु जलेको ।
आगलागी	२०६८	साबिक सारी वार्ड न ३ मा वसन्त सुनारको र तुके कामी र प्रेम खडका घर आगलागि भएको १९००० जलेको ।
आगलागी	२०६९	साबिक सारी वार्ड न ३ मा कामी टोलजिते कामीको घर र नगद ८५ हजार जलेको ।
आगलागी	२०७०	आगलागी साबिक सारी वार्ड न. ५ को १ घर जलेको । साबिक सारी वार्ड न. ४ मा १ घर जलेको । साबिक सारी वार्ड न. ८ मा २ घर गोठ जलेको ।
आगलागी	२०७८	स्यानीलेकमा जंगलबाट आएको आगो निभाउन जाँदा १ जना घाईते भएको ।
आगलागी	२०७९	वडा भित्र हुरीबतासले मौवारीमा ४ घर, दमारमा १ घर, टारमा १ घर, १ विध्यालयको

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
	बैशाख	छाना, झोलमा २ घर, गायखर्कमा २ घरको छाना उडायको ।
वडा नं. ६		
पहिरो	२०६७	रोल्पा खोला बाट आएको भेलले चन्द्र वहादुर पोखेलको २ रोपनी खेत पुरेको ।
पहिरो	२०७०	खैरेनी कुलो पहिरोले १५० मिटर लगेर धान रोप्ने खेतमा मकै रोपेको ।, चाम बहादुर घर्तीको घर भत्केको, तिमिले अन्तर टोलदेखि झाग्री टोलसम्म २० मिटर जति पहिरो जादाँ २० रोपनी जती बारी पुरी दिएको १ महिनासम्म आवजावत गर्न अपठ्रो भएको १ जना नम प्रसाद बसेल पहिरोको डरले गर्दा २ महिनासम्म घर छोडेर हिड्न बाध्य भएको ।
पहिरो	२०७१	कर्ण बहादुर घर्ती क्षेत्रीको घर पहिरोले च्याप्दा छोरीको घरमा गएर बस्न बाध्य, लम प्रसाद बसेल को गोठ २०७०/२०७१ मा भत्काएको तक बहादुर विक को घर पुरिदिदा अन्यत्र गएर बस्न बाध्य टोरे खोला,खन्ने खोला सिंचाई कुलो पहिरोले भत्कीदाँ हालसम्म नबनाएको २०० विगाहा जग्गा प्रभावित भएको ।, पहिरोले गर्दा १० रोपनी खेत पुरेको साथै खानेपानीको मुहान पहिरोले पुरेको । वाल शिक्षा केन्द्र नजीकै पहिरो जादा उक्त केन्द्र अन्यन्त्र व्यवस्था गर्नु पर्ने ।, निङलामा गएको पहिरोले गिर वहादुर पुन को घर पुरेको ।
बाढी	२०७०	बाढीले निङला भुप बहादुर घर्ती, मान व घर्ती,गोर बहादुर पुन को १० रोपनी बारी पुरेको । लेम प्र आचार्यको घर केहि मात्रामा पुरेको ।, दवल खोलाले पुनाराम गोराथोकी, तिलक राम गोराथोकी र शोभारामको को ५ रोपनी खेत खोलाले बगाएको ।, यम प्रसाद गोराथोकी, यम राज गोराथोकी, हितुराम गोराथोकी को खेत पुरेको । कुलाको बाँधा भत्केर १० रोपनी खेत बाँझै रहेको । घनश्याम पोखेलको २ रोपनी खेत दवल खोलाले बगाएको । खैरेनी कुलो पहिरोले १५० मिटर लगेर धान रोप्ने खेतमा मकै रोपेको । इश्वरी प्रसाद, यम राम भण्डारी, जिवलाल कालाथोकी को क्रमशः १, ३,२ रोपनी खेत पहिरो र खोलाले पुरेको । दवाल खोलाले मोहन लाल बसेलको २ रोपनी खेत पुरेको, १ रोपनी कटान गरेको ।
खडेरी	२०६८	पानीको मुहान सुक्दै जादा खेतमै पानी लगाउन रातभरी कुर्नु पर्ने अवस्था, सालाबाङ वगुवा खोलामा पानी नहुनाले ५० रोपनी खेत बाझै रहेको पानसिर मुहान र तुषारावासको मुहान सुकेको यसले गर्दा सालावाङमा पानीको अभाव ।
खडेरी	२०६९	१५ प्रतिशत जति खेत बाझै रहेको,२०७० साल भन्दा अधि मुहान केही मात्रामा सुकेको तर पुरै नसुकेको ।
खडेरी	२०७१	पुजा, कुता खोला खापा मुहान केहि मात्रामा सुकेकोले २ महिना पानी को समस्या । निङला खानेपानी को मुहान को धेरै मात्रामा पानी सुकेको गइटी धारा खेत लगाउने पानी नपर्दा ५० रोपनी खेत बाँझो रहेको । नेवारे मुल सक्दै जाँदा खानेपानी को समस्या पहिलेको पानीको मुहान खन्दा २०० मिटर तल झरेको स्थानीय जन सम्पर्क प्रा वि तिमिलेमा खानेपानी को समस्या जलुके खानेपानी पधेरा को पानी सुकेको, टोरेखोला खानेपानी मुहान सुक्दै गएको ।
आगलागी	२०६७	जुगराज गोराथोकीको १ घर गोठ जल्दा नगद रु ५० हजार, १ तोला सुन, ३ मुरी मकै जलेको । जंगलमा आगलागी हूँदा १५ विघा जंगल काठपात खोटो रु ५०हजार बराबर जलेको ।
आगलागी	२०६९	वोमलाल पुनको आगलागिले गर्दा १ वटा सोलार प्यानल नष्ट ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
आगलागी	२०७०	जुगराम गुरुङको घरगोठमा आगलागी हुँदा १ भैसी, २ बाखा जलेर नष्ट हुँदा रु ४० हजार नगद, ३मुरी धान, ३ मुरी मकै, ३ मुरी गहुँ सहित सबै आवश्यक लत्ताकपडा जलेको । लोक बहादुर पुन को घर गोठ आगलागी हुँदा २ बोका, १ गोरु,१५ कुखुरा मरेको साथै आवश्यक लत्ताकपडा, कागजात जलेको । थापाखर्कमा ३ घर, १ गोठ जलेको घर जल्नेहरूमा बम व पुन, धन व रोका,भुपालाल विक, दिर्घ विष्टको सोलार प्यानल जलेको त्यसै गरी सबै गरी ८ मुरी मकै, ६ कुखुरा लगायत लत्ताकपडा आवश्यक कगजात जलेर नष्ट भएको ।
वडा नं. ७		
पहिरो	२०६७	सिरसिरे सिंचाई पोखरी भत्काएको, विरपादा सरस्वती विकको बारी पहिरोले लगेको, कटुवाल खेतमा मोटरबाटो ले ५ रोपनी खेत पुरेको, डोडखोला तापा गाउमा पस्न सक्ने सम्भावना रहेको ।
पहिरो	२०७०	टंक ब सुनार, मान व रोका घर गोठ पहिरोले पुरेको । बाढी ले स्कुलमा समेत क्षेति भएको र मोटर बाटो गर्दा बढि क्षेति भएको ।, बारीको कुलो तिल्केर्ना सिचाई कुलो १० मिटर जति भत्केको, गाविस कार्यालय बर्जिवाङले आर्थिक सहयोग गरेको तर बेलबास गाविस ले सहयोग नगरेको । हिउदे सिंचाइको लागि ११ किमि लामो सिंचाई कुलो मध्ये २०० मिटर पहिरोले पुरेको ।, केपडिम बहादुर घर्ति को घर भत्केको र बम व घर्तिको गोठ भत्केको ।
बाढी	२०७०	मालुखोलाले नल्सी सिंचाई कुलो को ५०० मिटर भत्केको । करिब २५ घरधुरीको २०० रोपनी बारी क्षती भएको ।
खडेरी	२०६५	खारखोलाको पानी मुहान सुकेको, धाङजा खोलाको पानीको मुहान सुक्दै जानाले माण्डवी नदीबाट पानी खान बाध्य भएको ।, सरीखोला मुहान सुकेको २०७० मा मकै राम्रो संग नफलेको, पानी नभएर ४ हेक्टर जग्गा प्रभावित, तापखोलाको पानी सुक्दा १ हेक्टर खेत बाँझै रहेको ।
खडेरी	२०६८	खडेरीको कारण ४०० रोपनी जग्गा बाँझै रहेको । मुहान सुकेको, पानसीर खोलाको मुहानमा कमि आएको ।
खडेरी	२०७०	खडेरीको कारण ४०० रोपनी जग्गा बाँझै रहेको । मुहान सुकेको, पानसीर खोलाको मुहानमा कमि आएको ।
खडेरी	२०७१	भूमेथान खा.पा. मुहान सुकेको पानीको समस्या वढेको ।
आगलागी	२०६१	साबिक वडा न ८ को जंगल देखी सुरु भई वडा न ९ को २ घर र गोठ जलेको । हुनाराम परियार को घरमा आगलागी भई आवश्यक कागजात जलेको, लोक बहादुर परियारको घर जल्दा ५० रोपनी जंगल पनि आगलागी भएको थियो ।
आगलागी	२०६३	नन्दराम सुनार, भुवाने घर्ति, टोप ब विकको घर गोठमा आगलागी हुँदा ७ मुरी मकै, ३० पाथी जौ, लत्ताकपडा जलेर नष्ट भएको ।
आगलागी	२०६७	हिरालाल गोराथोकी को गोठमा आगलागी हुँदा ३ मुरी मकै जलेर नष्ट, दामोदर गोराथोकीको गोठमा आगलाली ३ मुरी मकै जलेर को, १० रोपनी जंगल मा आगलागी ।
आगलागी	२०६९	सार्की टोल को ३ घर, ५ गोठ जलेको, चुमान सिंह नेपालीको हात भाचिएको ८० हजार

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
		नगद, १ पाठो, आवश्यक कागजात र २५ मुरी गहुँ जलेको ।
आगलागी	२०७१	गिरु प्रसादको घरमा आगलागि भै लत्ता कपडा जलेको ।
आगलागी	२०७२	रानीटारमा गिता रिजालको घरमा आगलागि अन्नपात लत्ता कपडा जलेर नष्ट ।
वडा नं. ८		
पहिरो	२०६०	धनचौर फदीमा पहिरोले ५ घर जोखीममा ।, पधेरा खोलामा पहिरोले पुरेर २ घर पुरेको ।
पहिरो	२०६५	आप रुखमा ३ घर जोखीममा ।
पहिरो	२०६८	जैसीकुनामा ७ घर जोखीममा ।, बर्जिबाङकोट ८ घरधुरी जोखीममा ।
पहिरो	२०७०	तल्लोमौधारी पहिरोले १६ घर जोखीममा ।
पहिरो	२०७१	समि ६ घर र खेतियाग्य जमीन जोखीममा ।
पहिरो	२०७३	छलाम ४ घरधुरी पहिरो जोखीममा ।
बाढी	२०६८	डग्री खोला दलदले खोलाको २६ घर जोखीममा ।,
बाढी	२०७३	ददेरी खोलाले १६ घर जोखीम ।
खडेरी	२०६४	डुरेखोला पधेरा खोला पन्जापी खोला सुक्दै आयको, सातमुले पधेरा, दुटेखोला, मुङग्रे खोला बिस्तारै सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०६५	पधेरो, डुग्री, खोला, अधेरी खोला बिस्तारै सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०६७	सातमुले, चुरो खोला, पधेरा खोला सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०६८	सातमुले मुल सुक्दै गयको ।
खडेरी	२०७० देखि २०७३	सातमुले मुल सुक्दै गयको ।, चुरेखोला सुकेको ।, गउँपोखरीको पोखरी सुकेको ।, बराही,गाउ,कोल पाटा, सैने पोखरी सुक्दै गयको ।, साकुले, रिपाहाखोला, मौधारा सल, साउनि खोला, सुक्दै गयको ।
आगलागी	२०६५	४ घर जलेको धनजनको नस्ट ।
वडा नं. ९		
पहिरो	२०६८	ठुलो पोखरी फरसौले, कार्मे ठीक, धामी घाट, खत्री टोल, बगर जोखीम ।, कुहिने भिर, दुरुवा खोला, साफ धारा, बास खोला, तल्लो छेरुवा खोलाा, उपल्लो काली पोखरी, साफधारा पहिरोको जोखीम ।
पहिरो	२०७०	गुनढाले पहिरोले १० घरधुरी जोखीम ।
पहिरो	२०७१	लापे सीकेखोला आसपासको पहिरो ले १०० घरधुरी जोखीममा ।
बाढी	२०६०	सेनि बगरमा माडी नदीले २० घर धुरीको २०० रोपनि बराबर खेत बगाएको ।
बाढी	२०७३	सेनि बगरमा माडी नदीले २० घर धुरीको २०० रोपनि बराबर खेत बगाएको ।
खडेरी	२०६८ देखि निरन्तर	पधेरा, धप खोला, चिसापानि, सिधेनि खोलामा मुल सुकेको । जुकेना, सुजी खोला, सुजी खोला, सारकी खोला सुक्दै गयको । जयपानी मुन्तीर मात्थेर, पधेरा खोला कुवा खोला मुल सुकेको । सुन पोखरी, छेडा पोखरी, तिम्लेनी, झग्रीसथान, मौलागाडे पोखरी सुक्दै गएको ।

प्रकोप	बर्ष	जोखिम तथा क्षेतीको विवरण
		खुरी खोला, वैसा खोला, पातले खोला पधेरी खोला मा मुल सुक्दै गएको। कुवा चौर, खुट्टीखोला, ओखरेनि, गोगन पानी मुल सुकेको। हेरुमखोला, गोगन पानी, दुरी खोलामा पानिको मुहान सुक्दै गयको, पिउनको साथै सिंचाईको लागि पानीको अभाव भएको।
आगलागी	२०६३	१ घर जलेर १ जनाको मृत्यू।

स्रोत : वडा स्तरिय छलफल तथा अर्न्तक्रिया -२०७९

३.२ नगरपालिकामा भएका कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

स्वर्गद्वारी नगरपालिका अर्न्तगत पालिका प्रमुखको नेतृत्वमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन भै सक्रिय रहेको छ। स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिले पालिका क्षेत्र भित्र समग्र विपद जोखिम व्यवस्थापनका लागी नेतृत्वदायी भुमिका निर्बाह गरेकोछ। यसका साथै स्थानीय स्तरमा रहेका सरकारी तथा गैरसरकारी संघ, संस्थाहरुको आपतकालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका लागी क्षमता समेत पहिचान गरि स्थानीय विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी कायान्वयन गर्नुपर्ने रहेको छ।

यस नगरपालिकाका सबै वडामा वडा अध्यक्षको नेतृत्वमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति गठन भई क्रियाशील अवस्थामा रहेका छन। यस नगरपालिकाले विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ तयार भै कार्यान्वयन भईरहेकोछ।

तालिका ५. सन्दर्भ सामाग्रीहरुको समिक्षा

क.सं.	प्रतिवेदनको नाम	पुर्व असल अभ्यास	मुख्य सिकाई	सुझाव
१	स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको जलवायु तथा विपद् जोखिम पार्श्वचित्र २०७९			
२				

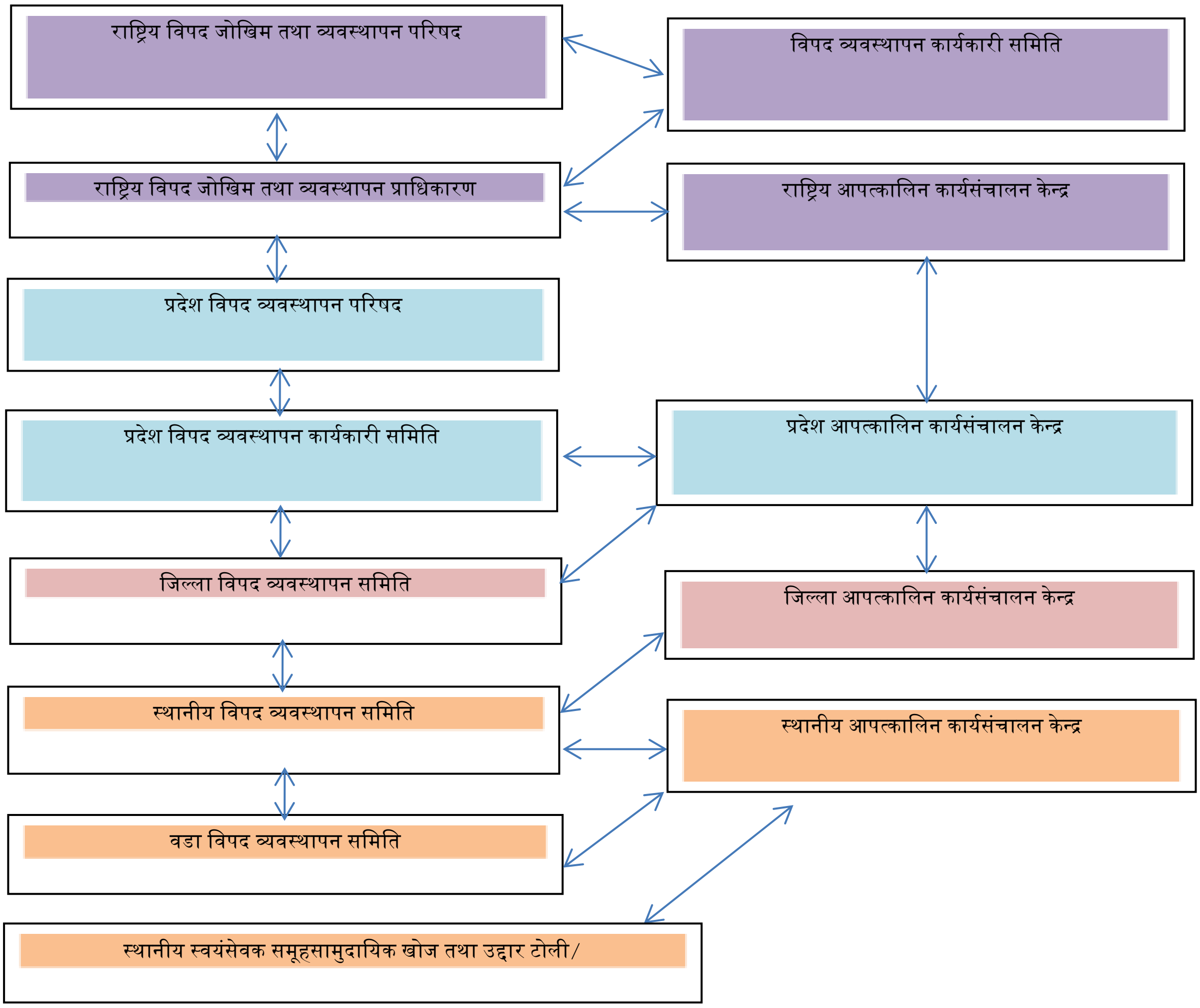

चित्र ३. स्थानिय तह देखि केन्द्रिय तहसम्मको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य संयन्त्र

३.३ प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू

यस स्वर्गद्वारी नगरपालिकामा विपदको इतिहाँस तथा वर्तमान अवस्थालाई छलफल र विश्लेषण गर्दा प्रमुख प्रकोपका रुपमा पहिरो रहेको छ भने त्यसैगरी क्रमस आगलागी, खडेरी, सडक र्दुघटना, हुरीबतास, कृषि तथा पशु रोग, वन्यजन्तुको जोखिम, बाढी, अशिना तथा चट्याङ रहेका छन ।

तालिका ६. प्रकोप विश्लेषण

प्रकोप	पहिरो	बाढी	कृषि तथा पशुरोग	हुरिबतास	चट्याङ	खडेरी	वन्यजन्तुको जोखिम	असिना	आगलागी	सडक र्दुघटना
पहिरो		पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
बाढी			कृषि तथा पशुरोग	हुरिबतास	बाढी	खडेरी	वन्यजन्तुको जोखिम	बाढी	आगलागी	सडक र्दुघटना
कृषि तथा पशुरोग				हुरिबतास	कृषि तथा पशुरोग	खडेरी	कृषि तथा पशुरोग	कृषि तथा पशुरोग	आगलागी	सडक र्दुघटना
हुरिबतास					हुरिबतास	खडेरी	हुरिबतास	हुरिबतास	आगलागी	सडक र्दुघटना

चट्याङ						खडेरी	वन्यजन्तुको जोखिम	असिना	आगलागी	सडक दुर्घटना
खडेरी							खडेरी	खडेरी	आगलागी	खडेरी
वन्यजन्तुको जोखिम								वन्यजन्तुको जोखिम	आगलागी	सडक दुर्घटना
असिना									आगलागी	आगलागी
आगलागी										सडक दुर्घटना
सडक दुर्घटना										
जम्मा	१०	३	५	६	१	८	४	२	९	७
	पहिलो	**आठौं**	**छैटौं**	**पाँचौं**	**दशौं**	**तेस्रो**	**सातौं**	**नवौं**	**दोस्रो**	**चौथो**

स्रोत : स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको गाउँकार्यशाला गोष्ठी -२०८०

नोटः नेपाल भूकम्पको उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हुँदा प्रकोप स्तरीकरण गर्दा भूकम्पलाई तुलनामा राखिएको छैन् । तर भुकम्प पहिलो नम्बरको प्रकोपको रुपमा प्राथमिकतामा राखी विपद प्रतिकार्य योजना तयार गरीने छ ।

३.४ सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साँकन

स्वर्गद्वारी नगरपालिका अर्न्तगत विगतका बर्षमा विपद्ले क्षति पुर्‍याएको आधारमा पालिका भित्र बहुप्रकोपबाट श्रृजित विपद्हरुको सामना गरिरहनु परेको छ । यस पालिका भित्र भुकम्पको प्रभाव नदेखिएता पनि ग्रामिण बस्ती तथा पुराना भौतीक संरचना भएकाले भुकम्प जस्ता प्रकोपको पनि उच्च जोखिममा रहेको अवस्था छ । यि मध्ये पहिरो, बाढी लगायत अन्य प्रकोपहरु बाट भएको क्षती र सम्भावित क्षतिलाई आधार मानेर यस पालिका भित्र सम्भावित प्रकोप जोखिम (सङ्कटासन्नता) तालिका तयार गरिएको छ ।

तालिका ७. प्राकृतिक प्रकोपको जोखिममा रहेका बस्तीको विवरण

क्र. स.	जोखिमको स्तर	सम्भावित प्रकोप प्रभावित क्षेत्र तथा प्रभाव	
		प्रभावित हुनसक्ने टोल	
वडा नं. १			
१	अतिउच्च	, बारबिसे, भोम्पा, कामिचार, दारीमचौर, आँपपाटा, कुसुन्डे,	
२	उच्च	रुमडाँडा, कोचिवाङ, रुपाकोट, टोड्यार, तिरतिरे, दावाङडाँडा, खाल्टे, जुगेखोला, बराहथान, घुर्चे, पाखापानी, थापाखोर्रे, जेमुरे, काप्रे, डुँडा	
३	मध्यम	तिल्काचौर, सल्लाबोट, बेशी, रुम, ढाक्रे, डुब्राय, चुक्लीगैरा, कटेरा, सक्रिवाङ, भञ्ज्याङ, भैरी, डाँडाखर्क, झोकुल्टे, लामखोर्रे, मिरसिंङ	
४	न्युन	भलाईडाँडा, जाईधारा, दावाङ, आमडाँडा, बागसिंह, टारी,	
वडा नं. २			
१	अतिउच्च	मालारानी, सिरुवाली, बाह्रमुरे, जाईधारा, जोगिमारा, अम्तुक, बुढाखोर्रे,	

क्र. स.	जोखिमको स्तर	सम्भावित प्रकोप प्रभावित क्षेत्र तथा प्रभाव	
		प्रभावित हुनसक्ने टोल	
		जुगपानी, खुर्पिखोला, धाप्सा, रोमखाम टोल, गौराटोल, दमाईटोल, साउनेखाडा, बाङ्गेसल्ला, दहबन, सल्ली, हाम्जा, मार्के, बेबरे, सल्लेरी खर्क, सिमलपँधेरा, , बाइनेटा, मन्नुखोला, टुनीडाँडा, दानथोक, ढलडाँडा, गँगटे/पोखरा, सिर्पिगैरा, धनडाँडा, रितडाँडा, झुरवाङ, बाजम/मुलगाउँ, धनचौर, बेबरे, भार्के, बुकेना, इजर, मुस्करी, रातपोखरा, भलकुना	
२	उच्च	पटवाखर्क, बलीधारा, स्वर्गद्धारी आश्रम, पाङ्गाङ, लिप्जा, पुजारीटोल, सिमिनडाँडा, धनुखोला, कुल्ढीक, माझदेरा, गर्कुडाँडा, कुनामुनी, धनवाङ,	
३	मध्यम	खनालटोल, भुमेथान, साउनेपानी, छापडाँडा	
४	न्युन	धरमपानी बजार, पुरन धारा, अडेबास, लेख बस्ती,	
वडा नं. ३			
१	अतिउच्च	तामधारा, थाम, केसपुर, नेवारे, कोट, वर्तन, मालारानी, खोलाखर्क, गोगनपानी, किटधारा, राकावाङ, तिप्जीखोला,	
२	उच्च	छापखोला, गावधारा, दोमोहि, टाकुरा, डाँडाखर्क,	
३	मध्यम	किमिचौर, भाकीवाङ, दाँजकोट, आरनेटोल, रोकायाटोल	
४	न्युन	तल्लोटोल, ठकुरीटोल, , सयमुरे, चिराबारी, सोंड, ददेरी, जलुके	
वडा नं. ४			
१	अतिउच्च	घडेरी, भ्यागुते	
२	उच्च	कोलवाङ, लाम्पाटा, अमल्टार, आरनेटोल, आँपचौर टोल,	
३	मध्यम	तल्लो टोल, घर्तिटोल, कोटटोल, बुढाथोकी टोल, ढड्यान, तल्लाफाँट, कुनौटा,	
४	न्युन	पोखराचौर, बागखोर, पिपलपाटा, तल्लोबजार, उपल्लो बजार, सातमडे, दमार, खड्काटोल, थापाटोल, जिम्मालटोल, सुनारटोल, मराङ्ठाना टोल,	
वडा नं. ५			
१	अतिउच्च	झोल गायखर्क टोल (झोल, गायखर्क), बास बिसौनी टोल (सारीकोट, स्यानीलेक), साउनेपानी टोल (सिस्नेरी, साउनेपानी, तिमिले, बासिना, कौवाछेर, साततले), लालीगराँस टोल (डाँडागाउँ, डाँफेधारा), पल्लोटोल,	
२	उच्च	बराहथान टोल (भैस्याल, जिम्माल, उड्के), शिवालय टोल (तल्लोटोल, रानीटार, खत्रीटोल, टाकुरा), खड्केश्वरी रामा टोल (रातामाटा, माझटोल, टाकुरा, सेपुङ्गीटोल), संगम टोल (सरोजा, खोलाखेत, दमार),	

क्र. स.	जोखिमको स्तर	सम्भावित प्रकोप प्रभावित क्षेत्र तथा प्रभाव	
		प्रभावित हुनसक्ने टोल	
		तुसारेधारा, शिद्धबाबा टोल, साउनेटोल), कोलम्पा, मौवारी,	
३	मध्यम	अखनधारा	
४	न्युन	रानीपोखरी टोल (तल्लो मैटार, माथिल्लो मैटार,), सारी भुवनोट टोल (टार, पल्लोटोल), पौवालीटोल	
वडा नं. ६			
१	अतिउच्च	तिमिले टोल विकास, खन्नेखोला टोल (खननेखोला, सिमलखर्क, पाथिखर्क, कल्लेरी)	
२	उच्च	देउराली टोल, डरनेटा टोल (डरनेटा, धानधारा), गरुम्प टोल, निङ्लाडाँडा खर्क टोल, केप टोल (केप, कुनापानी, तिनखन्ने), थापाखर्क टोल, सानबाङ टोल	
३	मध्यम	बेलबास टोल साबिक ३,	
४	न्युन	बेलबास टोल साविक ४,	
वडा नं. ७			
१	अतिउच्च	ओरला टोल, तापकोट धैरेनी टोल, छेडा टोल, सिक्रेटोल	
२	उच्च	केप जुडा टोल,	
३	मध्यम	नल्सी टोल, सोत्रे टोल, सातबिस टोल विकास, तिल्केनी, दर्गा, डाँवरफाँटे,	
४	न्युन	रानीटार टोल, हाम्रो तापा टोल, तापाटोल	
वडा नं. ८			
१	अतिउच्च	गरम्फु, मौधारा पल्लो, कोट, ठुलीचौर, खत्रीटोल, र्याले, कमिरे, मौधारा वल्लो, रुम्सिङ, डाँडागाउँ, झकली,	
२	उच्च	धनचौर, अमिल्धारा, चाल्नेटार, ओवि, घुस्टुङ, दहचौर,	
३	मध्यम	रोकाटोल, हुलाक, खैरेनी	
४	न्युन	जिम्मालटोल, पुनटोल,	
वडा नं. ९			
१	अतिउच्च	मगरी, घण्टीखोला, डाँडाकटरे, कालिपोखरी	
२	उच्च	रामपुर, सिम्ले लापे, घोरखन्ने, डाँडागाउँ/रिपा, ठुलो पोखरा, सुपखोला, धपखोला, गजेधारा, छैयारी, ढाडपोखरा,	

क्र. स.	जोखिमको स्तर	सम्भावित प्रकोप प्रभावित क्षेत्र तथा प्रभाव	
		प्रभावित हुनसक्ने टोल	
३	मध्यम	जुकेना, धरम्पा, कोदेरी, अम्लिसे, तिल्कीनी, पुनमदिप, बान्धारा, छापधारा, नाम्रिकोट	
४	न्युन	बुकधारा, गढीगाउँ/दिवाङकोट, निवाङ, लामाचौर, भचेनी, जुडापाटा	

स्रोत : वडा स्तरिय छलफल तथा अर्न्तक्रिया - २०७९

३.५ विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

स्वर्गद्वारी नगरपालिका निरन्तर विपद्का घटना भैरहने नगरपालिका हो । यस पालिकामा भएर बाह्रै महिना बग्ने माण्डबी तथा लुंग्री नदी लगाएत लगायत स-साना खहरे खोलाहरुका कारण बर्षेनी पहिरो तथा बाढीको उच्च जोखिम रहेको छ । तथा यस पालिकाको सम्पुर्ण भुभाग उच्च पहाडी तथा कमजोर भिरालो भएकोले पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ । वर्षातका समयमा पालिकाका विभिन्न स्थानमा पहिरो जाने तथा नदी, खोलाका तटीय क्षेत्रमा वसोवास गर्ने समुदायहरु प्रायः बाढी तथा पहिरोका सामस्या यस क्षेत्रका लागी नियमित जसो भैसकेको छ । यि प्रकोपका अलावा भुक्षय पनि यहाँको प्रमुख प्रकापका रुपमा रहेको छ ।

भिरालो तथा कमजोर भुवनोट भएका कारण वर्षेनी मलिलो माटो बगाएर लैजानाले कृषि उत्पादनमा ह्रास आएको छ । विपद् जोखिमलाई ध्यान नदिई निर्माण गरिएका विकास निर्माणका कार्यहरु अर्को चुनौती रुपमा थपिएको छ । अव्यवस्थित रुपमा गरिएको सडक निर्माण तथा विस्तारले पहिरोको जोखिमलाई निकै बढाएको छ भने अर्को तर्फ अनियन्त्रित बन विनासले पनि समस्या निम्त्याएको देखिन्छ । यस नगरपालिका अर्न्तगत रहेका बजार तथा ग्रामिण क्षेत्रका बस्ति बिना योजना स्वस्फुर्त रुपमा बस्न गएका तथा निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरु पनि पुराना हुनका साथै विपद् जोखिमलाई ध्यान नदिई निर्माण गरिएका कारण भुकम्पीय दृष्टिकोणले समेत उच्च संकटासन्न रहेको छ । यस नगरपालिकाले सम्भावित विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमतालाई सबै जोखिमयुक्त बस्ति तथा समुदाय सम्म बिस्तार गर्न नसकिएको अवस्था देखिएकोछ । विपद्को जोखिम हुँदा हुँदै पनि केहि हद सम्म यस पालिकामा विभिन्न स्रोत साधनहरु रहेको पाईन्छ ।

स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको पार्श्वचित्र -२०७५ अनुसार, स्वर्गद्वारी नगरपालिकामा १३ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूहरूले स्वास्थ्य सेवा दिई रहेका छन् । जटिल स्वास्थ्य समस्या देखा परेको खण्डमा जिल्ला बाहिर बुटवल, भैरहवा वा काठमाडौंका साथै भारतको लखनउसम्म जाने गरेको पाईन्छ ।

नगरपालिकाको साक्षरता ६७.१४ प्रतिशत रहेको छ । यस नगरपालिकामा सामुदायिक र संस्थागत गरी ६५ वटा विद्यालयहरू रहेकाछन् । जसमध्ये १ वटा क्याम्पस, ११ वटा माध्यामिक विद्यालय, ६ वटा आ.वि. तथा ३७ वटा प्राथमिक विद्यालय, २ वटा सामुदाकि सिकाई केन्द्र, ७ वटा संस्थागत विद्यालयहरू रहेका छन् । विद्यालयको संख्या सन्तोषजनक रहेता पनि विद्यायलको भौतिक पूर्वाधारहरू (कक्षाकोठा, शौचालय, खानेपानी, खेलमैदान, टेबल, फर्निचर, पुस्तकालय आदि) कमजोर रहेको छ यसका साथै विद्यायलमा आवश्यकता अनुसार दरवन्दी, विषयगत शिक्षकको कमीका कारण पठनपाठन तथा गुणस्तरीय शिक्षा हासिल गर्न कठिनाई भएको पाईन्छ ।

वित्तिय सेवाका लागि नेपाल बैंक लिमिटेड, कृषि बिकास बैंक, ज्योती बिकास बैंक, साइन रेसुङ्गा बैंक, एन आईसी बैंक, छिमेकि लघुबित्त, IME, लगायतका संस्थाहरू रहेका छन् । यी वित्तिय संस्थाहरूले बचत, ऋण, रेमिटेन्स जस्ता विभिन्न वित्तिय सेवाहरू प्रदान गरिरहेका छन् ।

यस नगरपालिकामा सरकारी कार्यालयहरूका अलावा आड्रा नेपाल, ने.रे.सो. भिंग्री उपशाखा, फुलवारी एकिकृत ग्रामीण विकास संस्था, सुशासन तथा जिवीकोपार्जन परियोजना, प्रधानमन्त्री कृषी आधुनिक परियोजना आदी जस्ता संघसंस्था तथा परियोजनाहरूहरू कार्यरत छन् । स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको पार्श्वचित्र अनुसार यस नगरपालिकामा १२ वटा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, २ वटा कृषि सहकारी, ३३ वटा कृषक समूहका साथै आमा समूह, सामुदायिक तथा कबुलियत वन समूहहरू, युवा क्लव, टोल विकास संस्था, वडा स्तरीय बाल संजाल, वडा स्तरीय लैंगिक हिंसा

नियन्त्रण संजाल, बाल क्लवहरू आदिले नगरपालिका भित्र विभिन्न विकास निर्माण, जनचेतना अभिवृद्धि र क्षमता विकासका कार्यमा सहयोग गर्दै आएका छन् ।

भालुवाङ्गदेखि रोल्पाको लिबाङ्गसम्म जोड्ने राजमार्ग यसै नगरपालिका भएर जान्छ भने सबै वडाहरू ग्रामीण सडक संजालले जोडिएकाछन् । यद्यपि नियमित यातयातको लागि यी ग्रामीण सडकहरूको स्तरोन्नती गर्नुपर्ने देखिन्छ । पैदल यात्रीहरूको सहज यातायातको लागि बिभिन्न स्थानहरूमा ७ वटा झोलुगें पुलहरू बनाईएको छ । प्रसिद्ध धार्मिक स्थल स्वर्गद्वारी मन्दिर यसै नगरपालिकामा पर्दछ ।

संचार सुविधाका साधानहरूमा मोबाइल, रेडियो र टेलिभिजन जस्ता साधनहरूको उपयोग भैरहेको पाईन्छ । यस नगरपालिका अधिकांस क्षेत्रमा मोबाइल नेटवर्कको पहुँचमा राम्रो देखिन्छ । भिंग्री बजारमा ल्याण्डलाईन टेलिफोन सेवा पनि बितरण गरिएको छ । सबै वडा कार्यालय र बजार क्षेत्रहरूमा इन्टरनेट सेवा उपलब्ध छ ।

स्रोत : स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको पार्श्वचित्र २०७५ तथा वडा स्तरिय छलफल तथा अर्न्तक्रिया -२०७९

३.६ विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन

स्वर्गद्धारी नगरपालिकामा पहिरो, बाढी, हावाहुरी, आगलागी, जंगली जनावर आतँक, कृषिमा रोगकिरा, खडेरी र चट्याङको उच्च जोखिम रहेको छ भने पहिरोका दृष्टिकोणले सवै भन्दा उच्च जोखिम रहेको छ । बिशेष गरि कमजोर भु-वनोट तथा भिरालोपना, अव्यवस्थित सडक विस्तार तथा स-साना खोल्सा खोल्सीका कारण वर्षातको समयमा पहिरो गई धनजनको क्षति गर्नुको साथै अन्नपात, बालीनाली तथा पशुचौपायामा समेत क्षति हुन सक्ने देखिएकोछ यसको साथै वन जंगलमा क्षती, जमिन खेतीयोग्य जमिन पुर्ने तथा पहिरोसंगै बगाएर लगेको र लैजाने हुने जोखिमको अवस्था रहेकोछ ।

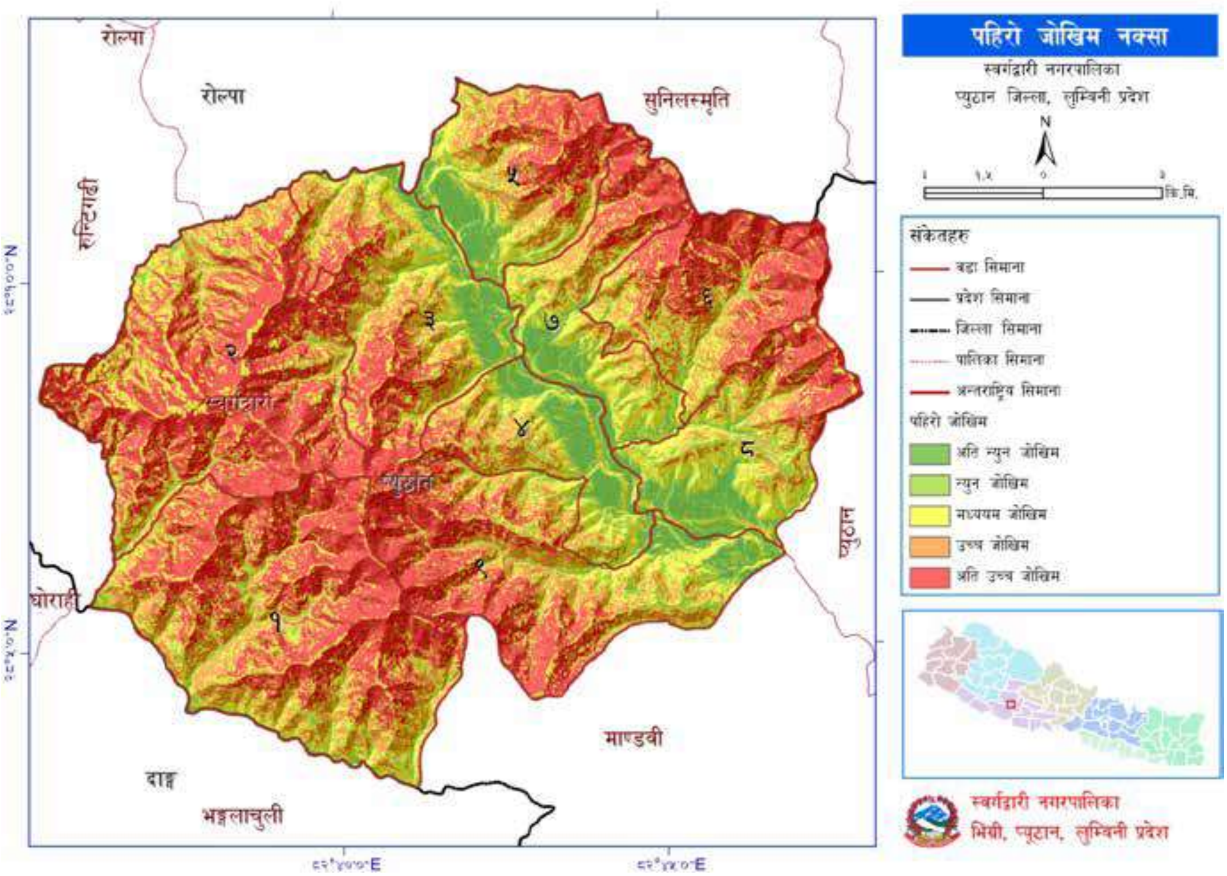

चित्र ४. पहिरोको जोखिम नक्सा

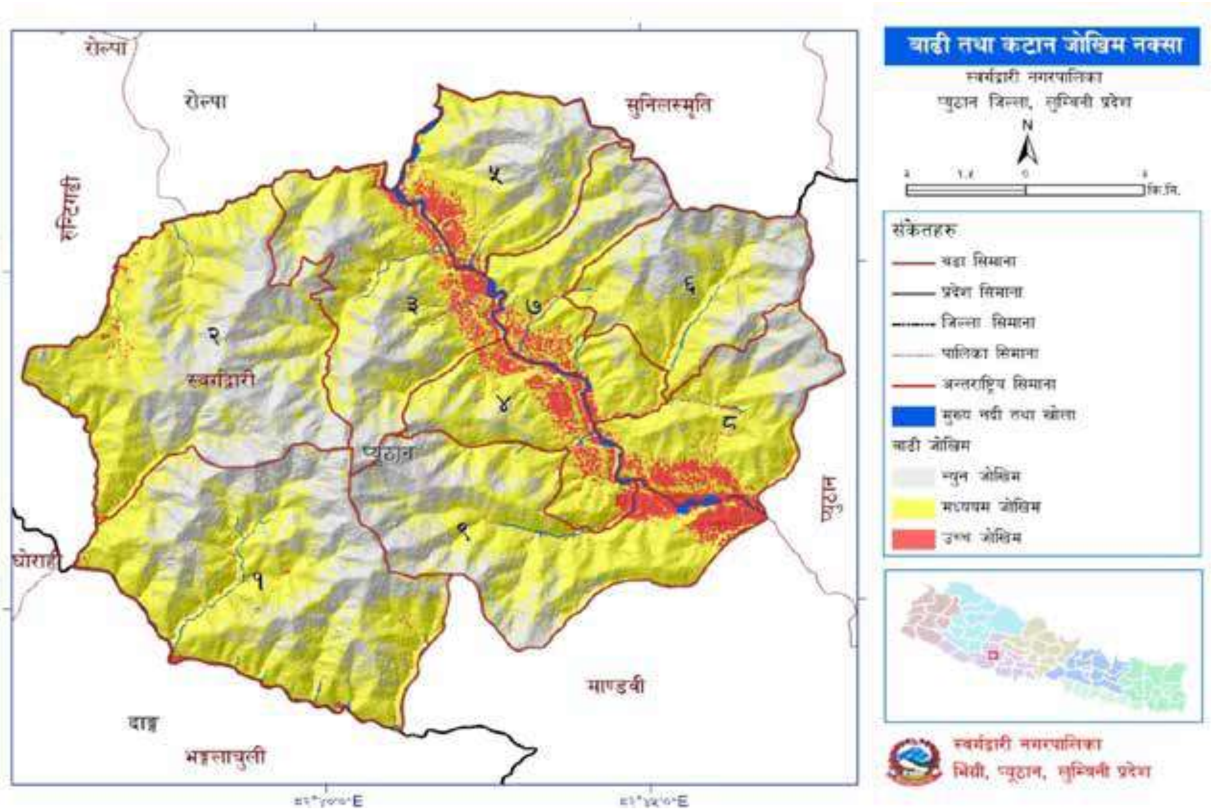

चित्र ५. बाढी तथा नदीकटानको जोखिम नक्सा

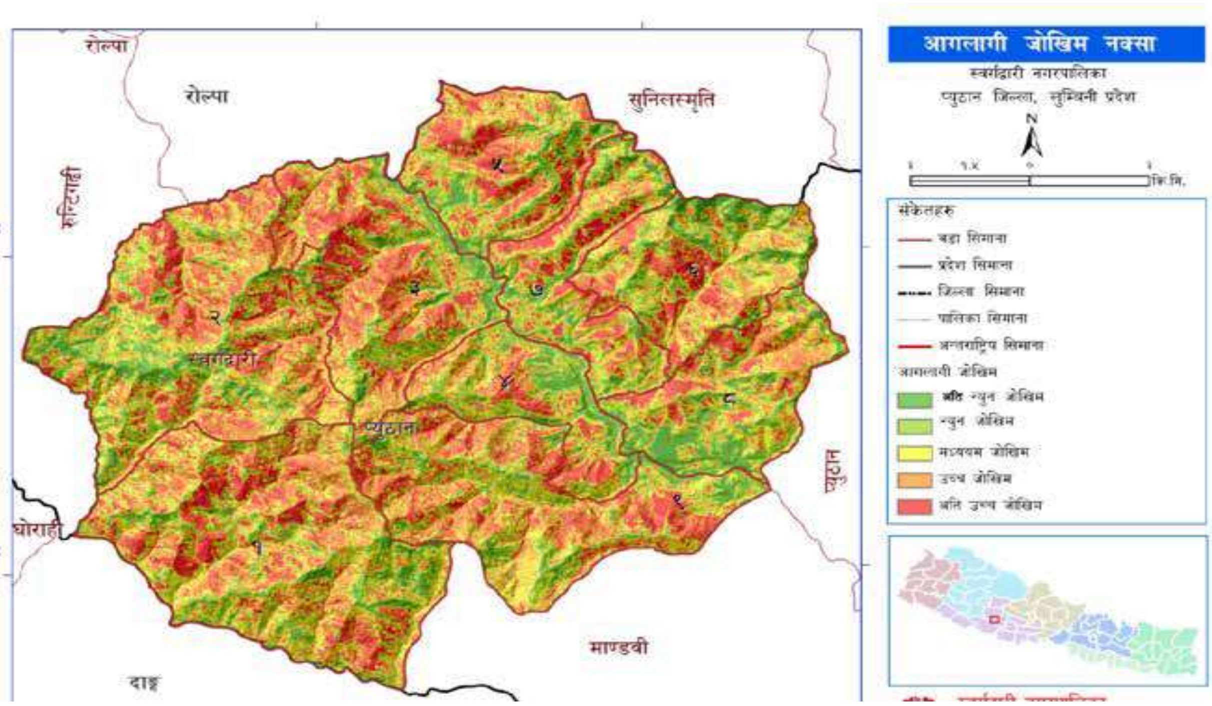

चित्र ६. आगलागीको जोखिम नक्सा

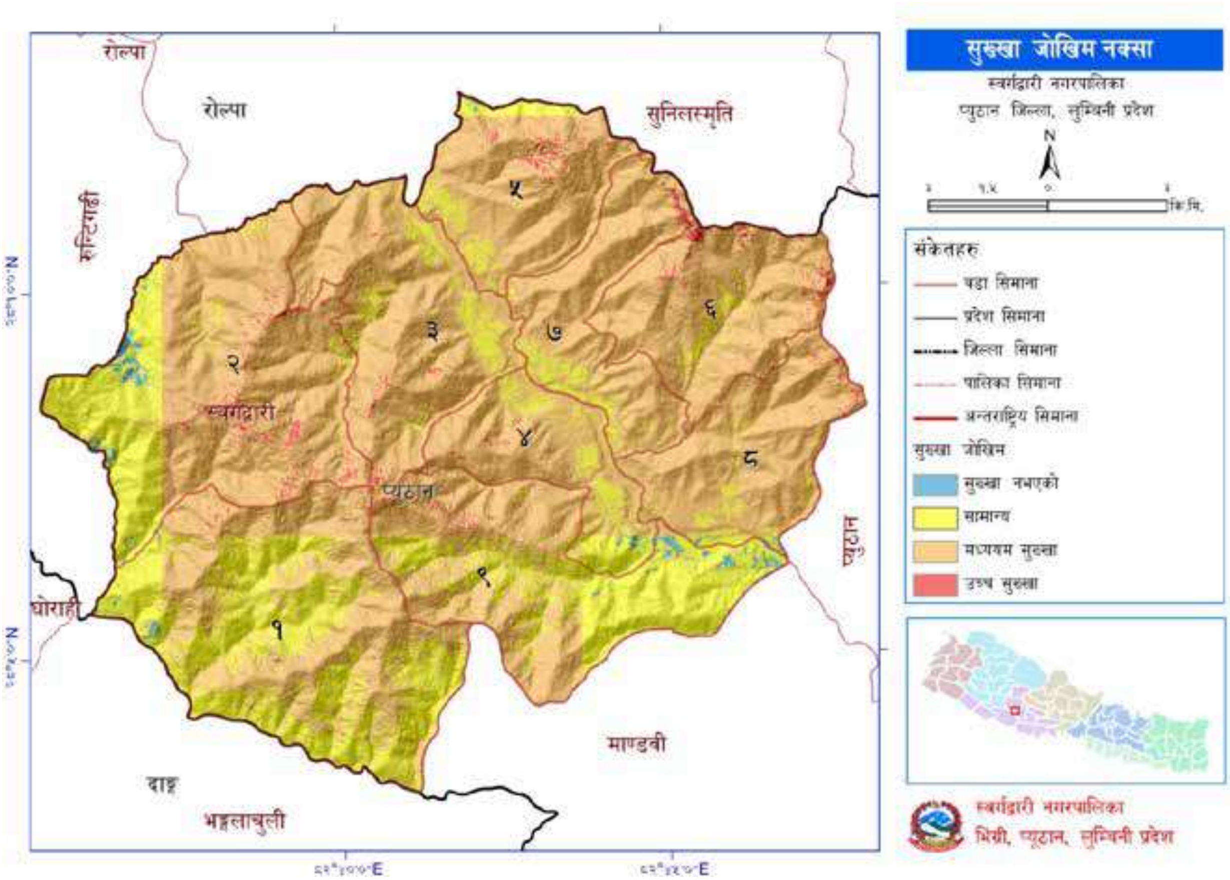

चित्र ७. खडेरीको जोखिम नक्सा

स्रोत स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको जलवायु तथा विपद् जोखिम पार्श्वचित्र २०७९

३.७ जल तथा मौषम मापन केन्द्रको तापक्रम (न्युनतम र अधिकतम) को विवरण

सन् १९९० देखि २०१९ सम्मको तापक्रमको तथ्याङ्क हेर्दा स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको औषत तापक्रम १७.१ डिग्रि सेल्सियस देखिन्छ जस अनुसार उच्चतम औषत तापक्रम २२.४ डिग्रि सेल्सियस र न्यूनतम औषत तापक्रम ११.९ डिग्रि सेल्सियस रहेको देखिन्छ (स्रोत : ERA5 Reanalysis Data) । १९९० देखि २०१९ सम्मको तापक्रम वर्षाको औसत विवरण चित्र ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

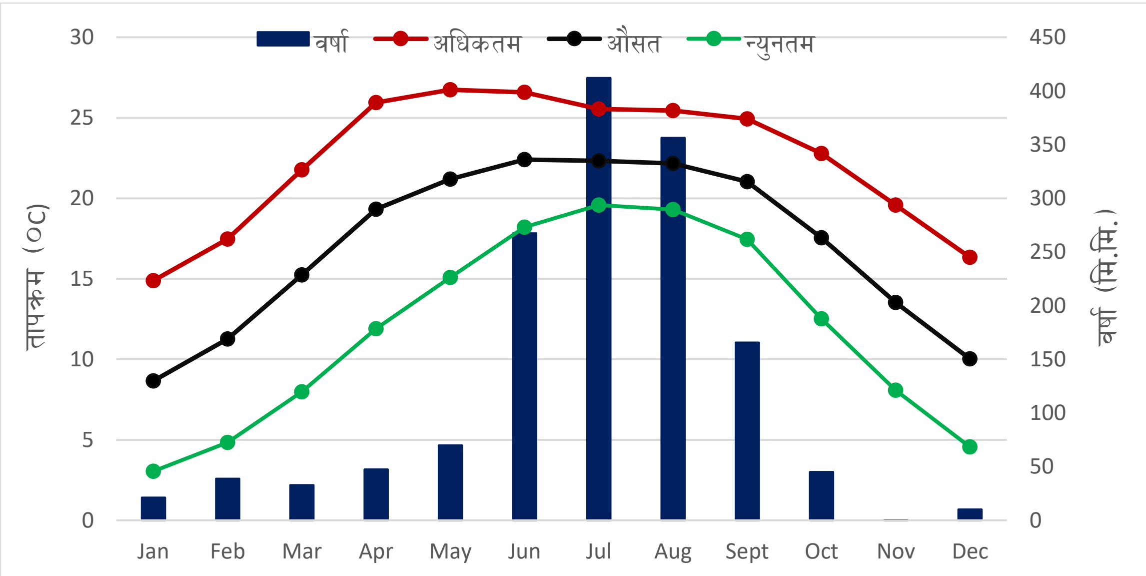

चित्र ८. स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको १९९० देखि २०१९ सम्मको औसत तापक्रम तथा वर्षा

स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको १९९० देखि २०१९ सम्मको औसत, अधिकतम तथा न्युनतम तापक्रमको प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा अधिकतम तापक्रम ०.००२२ डिग्रि सेल्सियस, औसत तापक्रम ०.०१८६ डिग्रि सेल्सियस, तथा न्युनतम तापक्रम ०.०२९८ डिग्रि सेल्सियस प्रति वर्ष बढिरहेको पाईएको छ । १९९० देखि २०१९ सम्मको तापक्रमको प्रवृत्ति चित्र ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

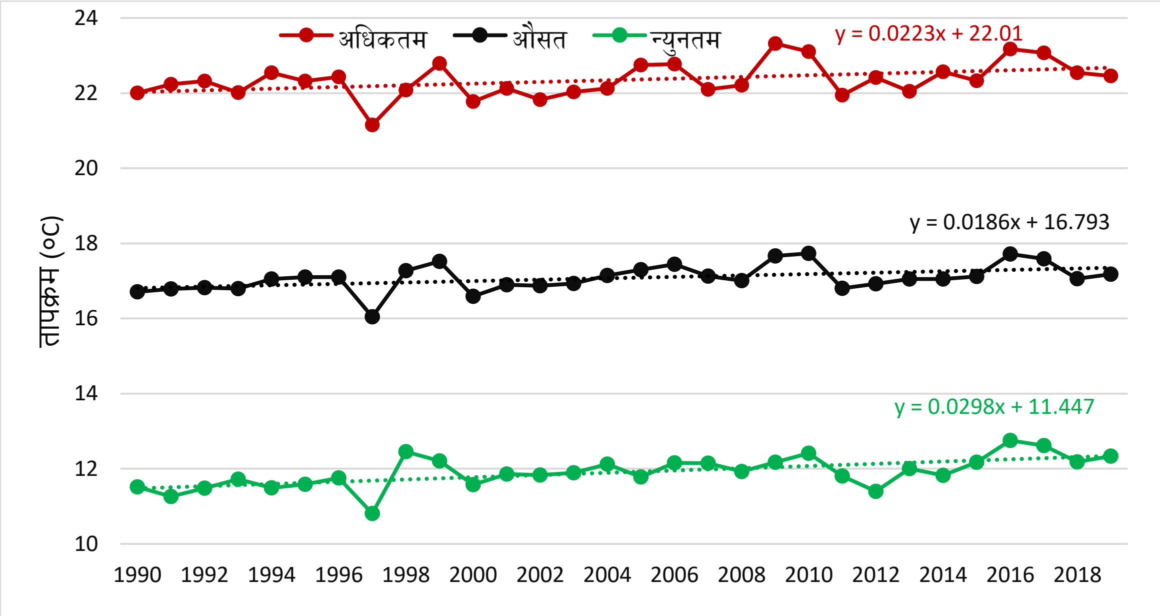

चित्र ९. स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको सन १९९० देखि २०१९ सम्मको अधिकतम, औसत तथा न्युनतम तापक्रमको प्रवृत्ति

३.८ नगरपालिकाको वर्षातको विश्लेषण

१९९० देखि २०१९ सम्मको बर्षको तथ्यांक अनुसार स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको वार्षिक औसत वर्षा १४६७.८ मि.मि. हुने गरेको छ । सबैभन्दा वर्षा जुलाईमा (४१२.२४ मि.मि.) हुने गरेको छ भने सबैभन्दा कम नोभेम्बर (०.४१ मि.मि.) मा हुने गरेको छ (स्रोत : CHIRPS) । १९९० देखि २०१९ सम्मको महिना अनुसारको औसत वर्षाको विवरण चित्र ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ । त्यसै गरि पालिकामा वार्षिक औसत वर्षा १८.११ मि.मि प्रति वर्षका दरले बढिरहेको छ । १९९० देखि २०१९ सम्मको वर्षा को प्रवृत्ति चित्र १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

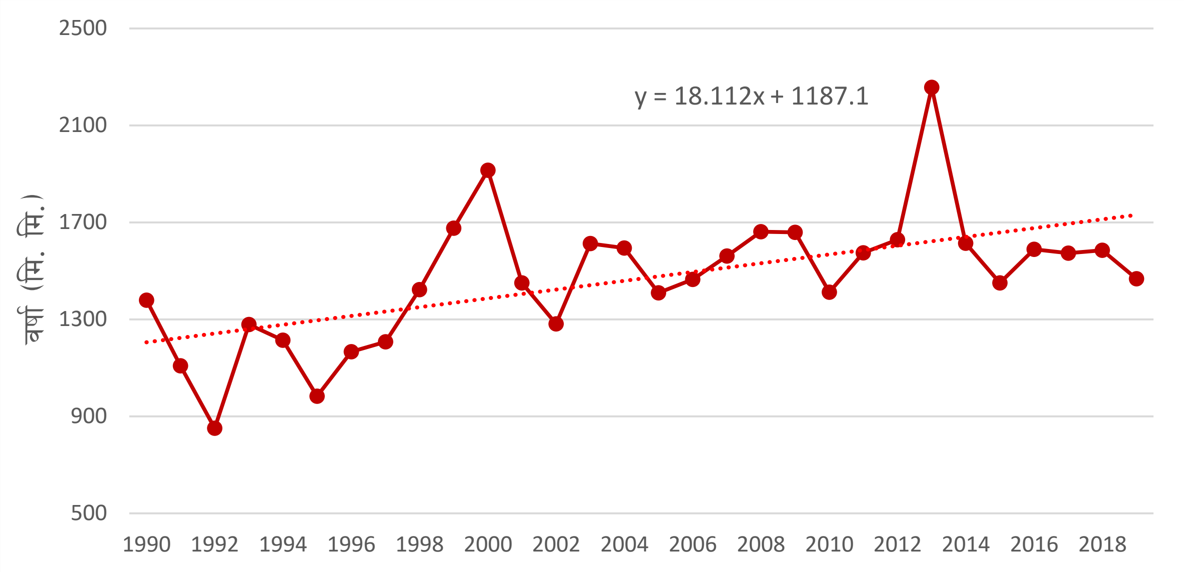

चित्र १०. स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको सन् १९९० देखि २०१९ सम्मको वर्षाको प्रवृत्ति

३.९ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

नेपालमा जल तथा मौसम विज्ञान विभागले देशभर संचालनमा रहेका जलसतह तथा वर्षामापन (स्वचालित र म्यानुअल) उपकरणहरुवाट प्राप्त तथ्याङ्कहरुका साथै विभिन्न जल मौसम प्रारुपहरुको पूर्वानुमान नतिजाका आधारमा पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचनाहरु सम्प्रेषण अन्तर्गतका वर्षा तथा पानीको सतह मापन केन्द्रहरुले दिएको जानकारीको आधारमा पूर्व सुचनाका सम्यन्त्रहरु विकास गरेको छ । वाढी पूर्वानुमान महाशाखाले मनसुन अवधिभर र अन्य समयमा निरन्तर रुपमा मौसम प्रणाली र नदिहरुको अनुगमन गरी पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना सेवा संचालन गर्दछ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागले दैनिक मौसम पूर्वानुमान वुलेटिन, वाढी पूर्वानुमान वुलेटिन, विशेष मौसम तथा बाढीजन्य प्रणालीको प्रक्षेपण, विशेष मौसम वुलेटिन र बाढी अलर्ट मार्फत पूर्वसूचना दिने गरेको छ । विभागले ३ दिनको मौसम पूर्वानुमानको सूचना सम्प्रेसण गर्ने गरेको छ। यसका साथै विभागले संकटसन्न क्षेत्रका सरोकारवाला र स्थानियहरुको मोवाईल नम्वरको तथ्याङ्क राखि सतर्कता र सुरक्षित स्थानमा जानको लागि म्यासेज पठाउने व्यवस्था समेत गरेको छ। विभागको वेवसाईटमा गएर वाढीको लेवल हेर्न र सोहि अनुसार पूर्वतयारी गर्न सकिने व्यवस्था पनि रहेको छ । विभागले पूर्वसूचना तथा जानकारी प्राप्त गर्न सर्वसाधारणको लागि नेपाल टेलिकम र एनसेल प्रयोगकर्ताको लागि चौबिसै घण्टा निशुल्क टेलिफोन (११५५) सेवा समेत प्रदान गर्दछ।

स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको समुदायहरु सम्म जल तथा मौसम विज्ञान विभागले दिएका पुर्वानुमानका पुर्वसूचनाहरु पुग्न सकिरहेको छैन। नगरपालिकाले यस्ता सुचनाहरु गाँउ तथा संकटासन्न वस्तिहरुसम्म पुऱ्याउन वडाहरु, जिल्ला, जल तथा मौसम विज्ञान विभागका कार्यलयहरुसँग सहकार्यमा आगामि दिनमा कार्यहरु गर्नुपर्ने देखिन्छ।

तालिका ८. जल तथा वर्षा मापन केन्द्रहरुको विवरण

जलमापन केन्द्रको विवरण			
नदी तथा स्थान	**अवलोकनकर्ताको नाम**	**सम्पर्क नम्बर**	**अवस्था**

३.१० सरोकारवाला संस्थाहरू

यस स्वर्गद्धारी नगरपालिका भित्र मानवीय सहायता क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला निकायहरुको विवरण तपशिलमा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ८. सरोकारवाला निकायहरुको विवरण

क्र. स.	निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्य क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण
१	स्वर्गद्धारी नगरपालिका	शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु, विपद व्यवस्थापन, खानेपानी, पुर्वाधार	नगरपालिका		
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्वर्गद्धारी उपशाखा	स्वास्थ्य, विपद व्यवस्थापन	नगरपालिका	वाशुदेव रेग्मी (सभापती)	९८५७८३३३२८
३	इलाका प्रहरी कार्यालय भिंग्री	संरक्षण, सुचना तथा खोज,उद्धार	नगरपालिका	हस्ते घर्तिमगर	९८५७८२१७१७
४	वहु क्षेत्रिय पोषण शाखा	स्वास्थ्य तथा पोषण	नगरपालिका		
५	नेपाल पत्रकार महासंघ		नगरपालिका	संजय रिजाल	९८५७८३३२५९
६	जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ प्युठान		नगरपालिका		
७	गैसस महासंघ प्युठान शाखा		नगरपालिका		
८	फेड्रो नेपाल प्युठान		नगरपालिका		

३.११ विषयगत क्षेत्रहरू

यस नगरपालिका अर्न्तगत पहिचान गरिएका बिषयगत अगुवा निकाय र सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

तालिका ९. विषयगत अगुवा निकाय र सम्फर्क व्यक्तिहरुको विवरण

क्र. स.	विषयगत क्षेत्र	सदस्य संस्था	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण
१	समन्वय, सुचना तथा खोज, उद्धार	प्रशाशन शाखा	ऋषिकेश भण्डारी	९८४७८२७८९७
		नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्वर्गद्धारी उपशाखा	वाशुदेव रेग्मी (सभापती)	९८५७८३३३२८
		इलाका प्रहरी कार्यालय भिंग्री	भक्त सिंजाली	९८४८०९५४९८
		नेपाल पत्रकार महासंघ	संजय रिजाल	९८५७८३३२५९

२	कृषि, पशु तथा खाद्य सुरक्षा	कृषि शाखा	सञ्जय चौधरी (शाखा प्रमुख)	९८६७००४६०१
		पशु शाखा	विष्णु के.सी. (प्रमुख)	९८४५९२१८९७
३	आश्रयस्थल, बन्दोबस्ती, तथा गैह्रखाध्य सामाग्री	भौतिक पुर्वाधार विकास शाखा	मानश थापा (प्रमुख)	९८४५४८८६३५
		नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्वर्गद्वारी उपशाखा	वाशुदेव रेग्मी (सभापती)	९८५७८३३३२८
४	स्वास्थ्य, पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई	स्वास्थ्य शाखा	दल बहादुर के.सी. (प्रमुख)	९८४३०१८६५६
		पोषण शाखा	सिता अधिकारी (प्रमुख)	९८४७८९९९११
५	आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण	शिक्षा शाखा	प्रेम जि.सी. (प्रमुख)	९८६७५०४८९२
६	आपतकालिन संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरीक शाखा	निमा डाँगी (प्रमुख)	९८६९५७८५२४
७	शिघ्र पुर्नलाभ	जिन्सी शाखा	सोभाराम रोका (प्रमुख)	९८४७७८२१९३९
		उद्योग बाणिज्य संघ	पशुपती श्रेष्ठ (अध्यक्ष)	९८४७८३७५००
		नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्वर्गद्वारी उपशाखा	वाशुदेव रेग्मी (सभापती)	९८५७८३३३२८

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

तालिका १०. पुर्वतयारी योजना

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार	यस पालिका क्षेत्रमा रहेका जल तथा बर्षामापन केन्द्रहरुको निर्माण, मर्मत सम्भार गरी अध्यावधिक गर्ने ।	सुचना अधिकारी	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	जल तथा बर्षा मापन केन्द्रका अवलोकनकर्ताहरु तथा स्थानिय निकायका सरोकारवालाहरुको टेलिफोन नं. अद्यावधिक गर्ने ।	सुचना अधिकारी	बजेट नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	पालिका स्तरिय बाढी तथा पहिरो पूर्व सुचना संयन्त्र निर्माण गर्ने	सुचना अधिकारी	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	पुर्वसुचना र खोज तथा उद्धार टोली गठन गर्ने र तालिम प्रदान गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्का क्षेत्रमा काम गर्ने सरोकारवालाहरुको नक्साँकन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	सबै विषयगत अगुवा कार्यालय तथा सदस्यहरुलाई जिम्मेवारीको जानकारी गराउने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आपतकालिन अवस्थामा सूचनाको प्रचार-प्रसारका लागी सञ्चार माध्यमको क्षमता वृद्धि र समन्वय प्रणाली बिस्तार गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत, व्यवस्थापन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख ५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	सुचना अधिकारी	बजेट नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलमार्ग, आश्रयस्थल पहिचान तथा भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, बिस्तार गर्न समन्वय गर्ने ।	सुचना अधिकारी	बजेट नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	पहिरो, बाढी, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, खडेरी, आगलागी आदि प्रकोपहरूबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सो बाट बच्ने उपायहरूका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागी बिकास साझेदारहरु लाई प्रोत्साहित गर्ने ।	सुचना अधिकारी	२ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खोज एव उद्धारको लागि भण्डारण गरिएको सामग्रीहरुको अवस्थाको जाँच गर्ने, थप आवश्यक भए व्यवस्था गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विगतका विपदसम्वन्धि घटनाको आधारमा उद्धार गर्नुपर्ने स्थलको एकिन गर्ने र जोखिम नक्शाङ्कन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खोजी तथा सहज उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने ठूला उपकरण **(Heavyequipment)** तथा औजारहरूको व्यवस्था गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	घाईतेहरुको प्राथमिकताका आधारमा छिटो छरितो उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरुसंग समन्वय गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्को समयमा प्रतिकार्यमा सहयोग उपलब्ध गराउने एकीकृत प्रणालीको विकास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	सुचना अधिकारी	४ लाख ५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्मा खाद्यान्न व्यवस्थापनका सम्भावित आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उद्योगहरु पहिचान गरि उपलब्ध हुन सक्ने सामग्री सहितको रोष्टर तयार गरि राख्ने साथै सामानको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागी मापदण्ड तयार गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
खाद्यन्न, कृषि, तथा पशु	जलवायु परिबर्तनबाट खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रमा पर्ने असरबारे अभिमुखिकरण संचालन गर्ने	कृषि शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	सम्भावित विपद क्षेत्र नजिकका स्थानहरूमा गोदाम घर तथा पहिले नै सामान राख्न सक्ने ठाउँहरूको पहिचान तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	कृषि शाखा	५ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आपतकालिन अवस्थामा खाद्यान्न ढुवानीका लागी ट्रक व्यवसायी संघ, ट्रैक्टर व्यवसायी संघ तथा बस व्यवसायी समिति संग समन्वय गरि भैपरि आएका बेलामा उपलब्धताका लागी करार सम्झौता गर्ने ।	कृषि शाखा	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	सम्भावित आश्रय स्थल सम्म बिपदका बेलामा सामग्री ढुवानीका लागी बैकल्पिक सडक मार्गको पहिचान गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्को समयमा खाद्यान्न सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू वीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	कृषि शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
आपत्कालीन आश्रयस्थल, बन्दोबस्ती तथा गैर खाद्य सामाग्रि	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रयको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	१ लाख २० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरून्त खरिद गर्न सकिने गरी आपुर्तीकर्ता पहिचान गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	गैर-खाद्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने साथै बिकास साझेदारहरुसंग भएको विवरण अद्यावधिक गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर खडा गर्नुपर्ने स्थान सम्म सरसामान	भौतीक पुर्वाधार शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	तथा औजारहरू लैजान सवारी साधनको व्यवस्था गर्न ट्रक, ट्रैक्टर तथा बस व्यवसायी समिति संग करार सम्झौता गर्ने ।					
	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिबृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	२० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
स्वास्थ्य, पोषण खानेपानी तथा सरसफाई	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	द्रुत प्रतिकार्य टोली **(Rapid Response Team-RRT)** र समुदायिक विपद प्रतिकार्य टोली **(Community Disaster Response Team-CDRT)** गठन गर्ने र क्षमता विकास गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	स्वास्थ्य भैपरी योजना **(Health Contingency Plan-HCP)** तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१ लाख ५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	महामारी सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	कोभिड १९ रोकथामका लागी परिक्षणको दायरा बढाउने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	कोभिड १९ महामारी विरुद्ध जनचेतनामुलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	पानी शुद्धिकरण सामग्री तथा पलाष्टिक, बाल्टिन, जग आदि भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अस्थाई शौचालयका लागी आवश्यक सामग्रीको सम्भावित आपुर्तीकर्ता पहिचान तथा रोष्टर तयार गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने औषधिको उचित भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	२० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण	शिक्षा शाखा र विद्यालयहरु बिच विपद सूचना प्रणालीको स्थापना गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विद्यालयमा प्राथमिक उपचार कार्यदल गठन, तालिमको व्यवस्था र प्राथामिक उपचार सामाग्रि व्यवस्थापन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१ लाख ५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विद्यालयको संरचनागत र गैर-संरचनागत संकटासन्नता पहिचान गर्ने र न्युनिकरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	चिसोबाट विद्यार्थीमा हुनसक्ने प्रभावहरूको बारेमा विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	चट्याङबाट बच्न अपनाउनुपर्ने उपायबारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	योजना निर्माणमा सहयोग गर्नका लागि आपतकालिन अबश्थामा शिक्षा तालिम सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने ।	शिक्षा शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	विद्यालयमा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्न लगाउने ।	शिक्षा शाखा	पैसा नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षणका लागि स्वयंसेवकहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	२ लाख २५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरुको रोष्टर तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षणका लागि फारम छपाइ गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे जानकारी पुस्तिका तयार एवं प्रकाशन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्को समयका लागि अत्यावश्यक सेवाका सामग्रीहरू (जस्तैः डिग्निटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	यौन तथा लैगिकता हिंसा सम्वन्धि अभिमुखिकरण गर्ने	महिला तथा बालबालिका शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विद्यालयका शिक्षकहरू र महिला स्वास्थ्य स्वय्सेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श तालिम दिने ।	स्वास्थ्य र शिक्षा साखा	६ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	२ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
शिघ्र पुर्नलाभ	विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई स्थानीय तह देखि विकासको योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने	प्राविधिक शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	कटान तथा डुवान गराउन नदीहरुको अध्ययन गरी डाइभर्सन गर्ने र आवश्यक तटवन्ध गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	२० लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन			समय
			बजेट	आन्तरीक	वाह्य	
	नदी व्यवस्थापनको गुरु योजना तयार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	५ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	जोखिम संवेदनशिल भू-उपयोग योजना तयार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	संभावित विपद् बाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरि अस्थाई स्थलको पहिचान गर्ने	प्राविधिक शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	जोखिम युक्त वस्तीहरुको स्थानानन्तरण गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका को निर्णय अनुसार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	एकीकृत वस्ती विस्तारको अवधारणा कार्यान्वयन गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका को निर्णय अनुसार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि)

स्वर्गद्वारी नगरपालिका अर्न्तगत नियमितरुपमा प्रभाव पार्ने प्रकोप पहिरो तथा बाढी रहेका छन । पहिरो तथा बाढीको पुर्वानुमानका लागी यस पालिका भित्र कुनै पुर्वसुचनाका संयन्त्र स्थापना भएको देखिएन । जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय तथा आधिकारीक सुचनाहरुलाई सम्बन्धित निकाय र संकटासन्न समुदायसम्म सम्प्रेषण गर्ने कार्य स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना नहुदासम्म अहिले जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रले गर्ने गरेकोछ भने स्वर्गद्वारी नगरपालिका अर्न्तगत स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना हुनु जरुरी छ ।

तालिका ११. पूर्वानुमानमा आधारित पुर्वतयारी योजना

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	बजेट	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरीक	वाह्य	
	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सम्वन्धि क्षमता विकास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	बजेट	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरीक	वाह्य	
समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१५ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद प्रतिकार्यका लागी सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने	सुचना अधिकारी	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने आग्रह गर्ने ।	सुचना अधिकारी	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने, गराउने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आवश्यकता अनुसार बाढी पुर्व सुचना प्रणाली स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खोज तथा उद्धार टोली र क्षति सर्वेक्षण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सुचना अधिकारी	५ हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	मनसुन पुर्व बाढी पुर्व सुचना सम्वन्धि कृत्रिम अभ्यास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	२ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
खाद्यन्न, कृषि, तथा पशु	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई सम्भावित विपद वारे तयारी अवस्थामा रहनका लागी जानकारी गर्ने ।	कृषि शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	पहिचान गरिएका आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उद्योगहरुलाई सामान आपुर्तीका लागी तयारी रहन जानकारी गराउने ।	कृषि शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्को समयमा खाद्य सामग्रीहरू विपद् प्रभावित स्थानमा लैजान सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने र भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था	कृषि शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	बजेट	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरीक	वाह्य	
	निरिक्षण गर्ने ।					
	सम्भावित विपदवाट प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रका अति संकटासन्न समुहका व्यक्तिहरुको पहिचान गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
आपत्कालीन आश्रयस्थल, बन्दोबस्ती तथा गैर खाद्य सामाग्रि	सम्भावित विपद जोखिम वारे विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई जानकारी गराउने	नगरप्रमुख	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	आपतकालिन आवास तथा गैह्खाद्य सामग्री आपुर्तीकर्तालाई सम्भावित विपद जोखिम बारे जानकारी गराउने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका सामग्रीहरू तथा औजारहरू तयारी गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माण सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीको लागि सवारी साधन, निर्माण जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	सम्भावित प्रभावित क्षेत्रमा पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन बारेमा छलफल गर्ने ।	भौतीक पुर्वाधार शाखा	खर्च नलाग्ने	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
स्वास्थ्य, पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा स्वास्थ्य आपत्कालीन् योजना तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	प्रभावित हुनसक्ने क्षेत्रका सम्भावित घाइते तथा बिरामीहरुका लागि प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने औषधी तथा	स्वास्थ्य शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	बजेट	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरीक	वाह्य	
	उपकरणको अवस्थावारे अनुगमन गर्ने ।					
	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि पर्याप्त औषधि तथा प्रविधिको तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	खानेपानी वितरण र सरसफाईका आवश्यक सामग्रीहरु तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अस्थाई शौचालय निर्माण सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा शिक्षा भैपरी योजना तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विद्यालयको गैरसंरचनाम्क जोखिम पहिचान गरी सुधार गर्न अनुरोध गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद्को वेला के गर्ने र के नगर्ने भन्ने विषयमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने ।	शिक्षा शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विद्यालय निरन्तरता योजना तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	प्रति विद्यालय ५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अस्थाई सिकाई केन्द्र स्थापनाका लागी तयारीका लागि विद्यालयलाइ अनुरोध गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	पर्याप्त सर्वेक्षण सामग्री तथा सर्वेक्षणकर्ताका बन्दोबस्ति र सुरक्षा सामग्रीहरु वितरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	बजेट	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरीक	वाह्य	
संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा	तालिम प्राप्त मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको सुचि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने सरसामानहरू (जस्तैः डिग्निटी किट, एडोल्सेन्ट किट आदि) तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	१ लाख	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	महिला, बालालिका तथा बृद्धबृद्धालाई आवश्यक सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
शिघ्र पुर्नलाभ	विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	प्राविधिक शाखा	५० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र
	अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्नका लागि भण्डारण गरिएका आवश्यक सामग्री तथा उपकरणहरू निरिक्षण गर्ने र दक्ष जनशक्ति तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	प्राविधिक शाखा	१० हजार	नगरपालिका	संघसंस्था	२०८० भित्र

६. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

६.१ समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १२. समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा	• तत्काल सरोकारवाला सम्पर्क व्यक्तिहरुसँग सूचना लिने • बर्षा तथा जलमापन केन्द्रका रिडरहरुसंग निरन्तर सम्पर्क गरी पहिरो तथा बाढीको सूचना सङ्कलन गर्ने • सम्भाव्य प्रभावित समुदायहरुलाई विपद्को सूचना एफ एम रेडियो र टेलिफोन मार्फत आवश्यकताको आधारमा प्रवाह गर्ने । • गाउँपालिका तथा समुदाय स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी नियमित सूचना आदान-प्रदान गर्ने । • बिषयगत क्षेत्रहरुलाई तत्काल सूचना सम्प्रेषण गर्ने • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र DEOC मा प्रतिवेदन गर्ने । • उद्धार कार्यको लागि थप जनशक्ति र श्रोत साधन का लागि DEOC /PEOC मा तुरुन्त सुचना गर्ने । • अन्तर पालिकासंग समन्वय गर्ने । • पुर्वानुमानमा आधारित पहिरो तथा बाढी पुर्वसुचना अनुसार तयारी गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा	• घाईतेहरुको विवरण लिई उपचारको ब्यवस्था मिलाउने । • बर्षा तथा जलमापन केन्द्रहरुमा नियमित सम्पर्क गर्ने र सूचना सम्प्रेषण गर्ने । • बिषयगत क्षेत्रको बैठक गरी आ-आफ्ना केन्द्रिय निकायमा सूचना प्रवाह गर्ने र गर्न लगाउने । • जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा निरन्तर जानकारी गराउने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
७–२४ घण्टा	• घाईतेहरुको विवरण अध्यावधिक गर्ने र उपचारको क्रमलाई निरन्तरता दिने । • उद्धार गरिएका व्यक्तिहरुको लगततयार गर्ने • अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापमा समन्वय र सहयोग गर्ने । • प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउन । • मोवाइल मार्फत IRA तथ्याक सकंलन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
२४–४८ घण्टा	• विपद्बाट प्रभावितहरुको लगत तयार गर्न समनवय गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा	• खोज तथा उद्धार कार्यको लागि समन्वय र सूचनालाई निरन्तरता दिने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन	• प्रभावित तथा क्षतिको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने । • स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनमा समन्वयात्म भूमिका निर्वाह गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
एक साता देखि १ महिना भित्र	• समन्वय र सुचना व्यवस्थापन गर्ने । • सबै बिषयगत क्षेत्रसंग निरन्तरसमन्वय गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था

६.२ खाद्यान्न, कृषि तथा पशु विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १३. खाद्यन्न , कृषि तथा पशु विषयगत क्षेत्रको आपतका लिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	• विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र प्रारम्भिक सूचना /तथ्यांक संकलन	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२–७ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने कार्य र समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण सम्पन्न गर्ने । • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • सूचना संकलन गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
देखि ७ दिन भित्र	● सूचना संकलन गर्ने ● अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ● पशु उपचार, रोग नियन्त्रण र रोकथाम कार्यहरुका लागी सम्बन्धीत निकाय संग समन्वय गर्ने ।			
७ दिन देखि २ साता भित्र	● तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने ● सूचना संकलन गर्ने ● अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	● कृषि तथा पशु क्षेत्रमा परेको असरको बारेमा लेखाजोखा गर्ने, ● तथ्यांक तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

६.३ आपत्कालीन आवास, बन्दोबस्ती तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १४. आपत्कालीन आवास, बन्दोबस्ती तथा गैरखाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	● समन्वय गर्ने र क्लष्टर सदस्यलाई गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठकको सुचना दिने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा भित्र	● गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैह्र खाद्य सामग्रीहरुकोलेखाजोखा गर्ने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
७–२४ घण्टा	● तत्काल आवश्यकताको आधारमा त्रिपाल तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–७२ घण्टा	● शिविरमा बसेका प्रभावित परिवारहरुलाई गैह्र खाद्य सामग्री वितरण गर्ने । ● वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला अपाङ्गताका लागि सरक्षण विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गर्ने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
१ हप्ता भित्र	● LDMC बाट निर्णय गराई Detailed Assessment गर्ने ● घरधुरी तहको सर्वेक्षण गर्ने ● अन्य विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गरि अगाडी वढ्ने ● बजारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

१ महिना सम्म	• अस्थायी आश्रय स्थल व्यवस्थापन गर्ने • वासस्थानहिन परिवारलाई सुरक्षित वासस्थान निमार्ण शुरु गर्ने • आवासका थप आवश्यकता परिपूर्ति गर्न निर्शत नगद • सहयोगका गतिविधि संचालन गर्ने	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

६.४ स्वास्थ्य, पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १५. स्वास्थ्य, पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	• सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२–७ घण्टा भित्र	• सूचनाको आधारमा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उपचारमा सहयोग पुयाँउन मद्दत गर्ने गराउने । • सूचनाको आधारमा विपद् प्रभावित खानेपानी क्षेत्रमा सहयोग पुयाँउनमा मद्दत गर्ने गराउने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा भित्र	• विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिहरु, स्थानिय स्वास्थ्य कर्मीहरु, प्रहरीहरु र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानिय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार सेवा पु¥याउने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, • विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिहरु, स्थानिय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वय गरी पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागी वाटर गार्ड/प्यूस व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा भित्र	• RRT को बैठक बसी विपदको क्षति आंकलन गर्न गराउन RRT लाई परिचालन गर्ने । • विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने । • खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सामाग्रीहरु वितरण गर्ने • सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	• द्रुत सर्वेक्षणको तथ्यांकको आधारमा प्रभावितहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकताको पहिचान गर्ने गराउने • सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
४८–७२ घण्टा भित्र	● स्तनपान प्रर्बद्धन गर्ने र तयारी खानाको व्यबस्थापन र बितरण गर्ने । ● किट्जन्य रोगहरुबाट बच्न तथा बचाउनको लागी किटनाशक झुल बितरण गर्ने गराउने ● सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	● LDMC र सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी प्रकोपको बारेको जानकारी तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी संचालन गरिएका कार्यक्रम बारे सूचना प्रदान गर्ने । ● जिम्मेवारी बांडफांड, अत्यावश्यकीय तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन सुचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण गर्ने । ● LDMC र सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी खानेपानी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनका लागि गरिएका सूचना संकलन गर्ने ● आश्रय स्थालहरुमा अस्थाई चर्पि र खानेपानीको धारा निर्माणमा सहयोग गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	● बितरण गर्ने सामाग्रीहरुको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने ● नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र बितरण गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	● अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा गर्ने ● सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण, समन्वय अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवा निरन्तरतादिने । ● मध्यम शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनको लागि थप आहार कार्यक्रम तथा कडा शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तर्ता दिने ● सुक्ष्मपोषण तत्व कार्यक्रम अर्न्तगत बाल भिटा र भिटामिन ए वितरण गर्ने । ● गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुका लागि आइरन फोलिक एसिड चक्कि वितरण तथा मातृ पोषण परामर्श प्रदान गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

६.५ आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १६. आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	• विषयगत क्षेत्रकोबैठकको आह्वानगर्ने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा सम्म	• प्रारम्भिक विवरण संकलन गर्ने • थप क्षति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने • स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा	• सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने • शिक्षा कलस्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षेतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा सम्म	• विद्यालय परिवार वडा कार्यालयको जनशक्ति परिचालन गरी क्षतिको विवरण संकलन र उद्दार कार्य निरन्तरता दिने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	• विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७२–७ दिन सम्म	• विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
८ दिन देखि २साताभित्र	• बिद्यालय भित्र प्रभावितहरुको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक, जुनियर रेडक्रसका तालिम पाएका विद्यार्थिलाइ स्वयम सेवक कोरुपमा परीचालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
२ साता-१ महिना	• आवश्यक्ता अनुसार पहिलो दिनको प्रकृया दोहर्याउने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था

६.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तलिका १७. संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	• स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ व्यक्तिहरुद्वारा सम्बन्धित सबै	महिला तथा बालबालिका	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	मूख्य निकायहरुमा सूचना लिनेदिने ।	प्रमुख		
१–७ घण्टा भित्र	• सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग गर्ने । • सूचना संकलक, अनुगमनकर्ता र निगरानीकर्ताको उपस्थिती गराउने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७–२४ घण्टाभित्र	• स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरु , गाउँ बाल संरक्षण समितिहरु, निगरानी समूहहरु र बाल क्लबहरु परिचालन गरी सङ्कटाभिमुख समुहहरु पहिचानगरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरुमा आबश्यक सहयोगको लागि सिफारिस गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टाभित्र	• मानबीय सहयोगको अनुगमन र सुधार गर्नआबश्यक बिषयमा सुझाव संकलनको लागि टोली परिचालन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७दिन भित्र	• गर्भवती, सुत्केरी, बिरामी/अशक्त जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरु, अनाथ, असहायहरुलाई सहायताको लागि आबश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्बाह गर्न नियमित रुपमा स्वमंसेवक परिचालनको ब्यबस्था मिलाउने । • अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	• प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरु लाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता दिने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
साता देखि १ महिना भित्र	• बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग गर्ने • कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै बिशेष प्रकृतिका मुद्दाहरुलाई जिल्ला सेवा केन्द्र तथा सम्बन्धित निकायहरुमा रिफर गर्ने । • अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसा बिरुद्धसचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । • विपद्बाट प्रभावितहरुको अभिलेख राख्ने । • नियमित बैठकहरु र समिक्षा गर्ने । • अनुगमन तथा प्रतिबेदन तयार गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था

६.७ शिघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका १८. शिघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
पहिलो दिन देखि पहिलो हप्ता सम्म	• नगरपालिका मार्फत घर,जग्गाजमिन, पशुहरुको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
दोश्रो हप्ता	• विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिने • राहत प्रदान गर्नको लागि तथ्यांक अनुसार लगत इस्टिमेट तयार गर्ने • राहतका लागि स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गर्ने • आवासको लागी सामुदायिक वनहरुबाट • सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने • सार्वजनिक सेवाहरु (विजुली, टेलिफोन, यातायात) सुचारु गर्ने • पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु उपलव्ध गराउने • विग्रे भत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष • हटाउन कार्य गर्ने • क्षति भएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने • खेतिवाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि कार्यालय सँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा विउविजन उपलव्ध गराउने • छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका विउविजनहरु उपलब्ध गराउने • पूर्वाधारहरु पुनःनिर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने • वालीविमा गरेको भए क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
दोस्रो र तेश्रो महिना	• उपलब्ध वजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरु पुर्न निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने • पालिका विकासको वार्षिक योजनामा समावेश	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	गराउने ● मनोसामाजिक समस्या आउन नदीन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने			

७. खाद्दय सुरक्षाका लागि जलवायु मैत्री प्रविधि युक्त तत्कालिन तथा मध्यकालीन योजना र आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

तालिका १९. खाद्दय सुरक्षाका लागि जलवायु मैत्री प्रविधि युक्त तत्कालिन तथा मध्यकालीन योजना र आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

क्र. स.	क्रियाकलाप	स्थान	स्रोत		समयावधि
			आन्तरीक	बाह्य	
१	पशु विमा (बाखा)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२	पशु बिमा (भैंसी)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३	पशु स्वास्थ्य शिविर	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५	भकारो सुधार	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
६	बाखाको खोर सुधार	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
७	नश्ल सुधारका लागि वोका खरिद (बोयर)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद वाईनाकुलर)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१०	डिपिङ्ग टंकि निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
११	वोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	

क्र. स.	क्रियाकलाप	स्थान	स्रोत		समयावधि
			आन्तरीक	बाह्य	
१२	माटो परिक्षण शिविर	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१३	माटोको उपचार	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१४	प्राङगारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्वन्धि तालिम	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
१९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा ब्यबस्थापन तालिम तथा सहयोग	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुठेल्ना सुधार	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२१	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२२	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२४	फिरफिरे सिंचाई	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२५	व्यबसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२६	फलफुल खेती सम्वन्धि तालिम	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्वन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
२८	फलफुलका वेर्ना खरिद (कागति, अनार,	९ वटै	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश	

क्र. स.	क्रियाकलाप	स्थान	स्रोत		समयावधि
			आन्तरीक	बाह्य	
	आँप, किबि)	वडाहरुमा		तथा केन्द्र	
२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउँखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ बितरण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३१	माहुँरी पालन सम्वन्धि तालिम तथा माहुँरी घार खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३२	गह्रा सुधार सम्वन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्रा सुधार	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३७	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ बितरण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३८	वृक्षारोपण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
३९	तट्वन्ध निर्माण, ग्याविन पर्खाल निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४०	वायो ईन्जिनियरिंग (बाँस रोपण)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४१	नर्सरी स्थापना	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४२	डाले घाँस प्रजातिहरु रोप्ने	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४३	संरक्षण पोखरी निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४४	रिचार्ज पोखरी निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	

क्र. स.	क्रियाकलाप	स्थान	स्रोत		समयावधि
			आन्तरीक	बाह्य	
४५	परम्परागत सुख्खा पोखरी संरक्षण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४६	अग्नी नियन्त्रण सम्वन्धि तालिम तथा सामान खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४७	अग्नीरेखा निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४८	सुख्खा मौसम शुरु हुनु अगावै वनमा जम्मा भएका प्रज्वलनशील वस्तुहरु जस्तै पात पत्कर, झाडी, सुकेका घाँसपात हटाउने	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
४९	झाडी सफाई	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५०	वन व्यवस्थापन (हाँगा काटछाट)	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५१	खुल्ला चरिचरण रोक्ने	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५२	खानेपानी मुहान संरक्षण (तारवार, वृक्षारोपण, टंकि निर्माण) तथा खानेपानी योजना निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५३	सुधारिएको चुलो	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५४	गोवरग्यास प्लान्ट निर्माण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५५	सोलार प्यानल खरिद तथा वितरण	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५६	स्ट्रेचर खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५७	प्राथमिक उपचार सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५८	बन, कृषि, बस्ती तथा औद्योगिक क्षेत्र निर्धारण गर्नुपर्ने ।	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
५९	जलबायुमैत्री खानेपानी, ढल, बिधुतको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।	९ वटै वडाहरुमा	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश तथा केन्द्र	
६०	घरका डिजाईन निर्माण गर्दा	९ वटै	नगरपालिका	संघसंस्था, प्रदेश	

क्र. स.	क्रियाकलाप	स्थान	स्रोत		समयावधि
			आन्तरीक	बाह्य	
	जलवायुमैत्री डिजाईन बनाउनु पर्ने	वडाहरुमा		तथा केन्द्र	

८. आवश्यकताको लेखाजोखा

कुनै पनि प्रकोपको कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू उपलब्ध भएबमोजिम समावेश गरिएको छ।

८.१ बन्दोबस्तीका सामानको आँकलन

विपद् प्रतिकार्यका लागि स्वर्गद्वारी नगरपालिकासंग उपलब्ध बन्दोबस्तीका सामानहरुको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ।

तालिका २०. विषयगत स्रोतसाधनको आँकलन

बिषयगत क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान	सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.
समन्वय, सुचना तथा खोज,उद्धार	एम्बुलेन्स			
	साबेल			
	हेलमेट			
	बुट			
	माईक			
	गैटी			
	बेल्चा			
संरक्षण	सेनिटरी प्याड			
स्वास्थ्य तथा पोषण	थर्मल गन			
	वि.पि. सेट			
	स्टेचर			
	नेबुलाईजर			
	अक्सिजन स्लिण्डर			
	अक्सिजन कन्सिलेटर			
	बेड			
	ल्याब			
	अल्ट्रासाउण्ड मेसिन			

बिषयगत क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान	सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.
	थर्मोमिटर			
खानेपानी तथा सरसफाई				
खाद्यन्न तथा कृषि	माटो जाँच गर्ने किट			
	माटो जाँच गर्ने अगर			
शिघ्र पुर्नर्लाभ				
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण				
आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य	त्रिपाल			
	टेन्ट			

स्रोतः स्वर्गद्धारी नगरपालिकावाट प्राप्त विवरण अनुसार

८.२ वन्दोवस्तीका सामानको आँकलन

विपद् प्रतिकार्यका लागि स्वर्गद्धारी नगरपालिकासंग उपलब्ध बन्दोबस्तीका सामानहरुको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका २१. बन्दोबस्तीका सामानको आँकलन

क्र.स.	विवरण	संख्या	अवस्था	भण्डारण रहेको स्थान	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नंम्बर
१	स्टील कटर					
२	काठको ह्यान्डील					
३	घैंटी					
४	आरी पाता					
५	तार कटर					
६	डोरी					
७	सिढि					
८	हाइड्रोलिकज्याक ५ टन क्षमता					
९	पञ्जा					
१०	सुरक्षा हेलमेट					
११	सावेल					
१२	स्ट्रेचर					

क.स.	विवरण	संख्या	अवस्था	भण्डारण रहेको स्थान	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नंम्बर
१३	गल					
१४	माईक					
१५	हेडलाईट					
१६	त्रिपाल					
१७	म्याट्रस					
१८	कम्बल					
१९	टर्चलाईट					
२०	सिठ्ठी					
२१	सेप्टी ज्याकेट					
२२	फायर रेक					
२३	पावर चेन					

स्रोतः स्वर्गद्वारी नगरपालिकावाट प्राप्त विवरण अनुसार

८.३ अन्य आवश्यकताहरु

स्वर्गद्वारी नगरपालिका अर्न्तगत विपद् प्रतिकार्यका लागि थप आवश्यक पर्ने सामग्रीको विवरण निम्न अनुसार उल्लेख गरिएकोछ ।

तालिका २२. अन्य आवश्यकताहरु

क. स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	अनुमानित लागत रु.
१	सिटि	सेट	२०० पिस	१००००
२	हाते माइक	सेट	८ पिस	९६००
३	साइरेन	सेट	६ वटा	३००००
४	स्ट्रेचर	सेट	७० वटा	१७५०००
५	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट	वटा	१५ वटा	१५०००
६	रवरको पञ्जा	सेट	१०० जोडी	५००००
७	थ्रो व्याग	वटा	१० वटा	१००००
८	प्राथमीक उपचार किट (सानो)	सेट	३० वटा	१५००००
९	खन्ती (सव्वल)	वटा	५० पिस	५००००
१०	वेल्चा	वटा	५० पिस	२५०००
११	गैंती	वटा	५० पिस	५००००
१२	सेफ्टी भेष्ट	वटा	५० पिस	२५०००
१३	लाईफ ज्याकेट	वटा	२० वटा	५००००

क्र. स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	अनुमानित लागत रु.
१४	हेड लाईट	वटा	५० पिस	७५०००
१५	त्रिपाल	वटा	३०० पिस	४५००००
१६	रवर म्याट्रेस	वटा	६०० पिस	६०००००
१७	वाल्टी	वटा	३०० पिस	१५००००
१८	सेल्टर किट - पानी फिट्र	वटा	५० पिस	४०००००
१९	शव वाहान	वटा	१ वटा	२५०००००
२०	ईन्धनवाट चल्ने ज्याकह्याम्मर	वटा	७ वटा	१४००००
२१	खानेपानि ट्यांकी (५००० लि.)	वटा	१८ वटा	१२६०००
२२	ईन्धनबाट चल्ने आरा	वटा	७ वटा	१७५०००
२३	आगो निभाउने यन्त्र	वटा	२० वटा	१०००००
२५	घन	वटा	५० पिस	२५०००
२६	फरुवा	वटा	५० पिस	२५०००
२७	हँसिया	वटा	५० पिस	२५०००
२८	व्हील चेएर	वटा	२० पिस	३०००००
२९	तस्ला	वटा	५० पिस	२५०००
३०	डोरी	वटा	१५ पिस	२००००
३१	स्प्रे ट्याङ्की	वटा	६ वटा	५००००

८.४ मापदण्डहरू

मानवीय सहयोगको स्फेयर मापदण्ड अनुसारका सामाग्रीहरु प्रयोगमा ल्याउन कोसिश हुनु पर्दछ र प्रभावितहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ ।

(१) प्रति व्यक्ति प्रति दिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्तहुने गरी खाद्यान्न ।

(२) प्रभावित मानिसहरूका लागि उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary) रूपमा एक अथवा दुई खाद्य वस्तुहरू उपलब्ध गराउने ।

(३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (साना बालवालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, एच.आई.भी.भएका, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) लागि उनीहरूको आवश्यकतालाई पूरा गर्न सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था ।

खाद्यान्न परिमाण निम्न बमोजिम हुनेछ ।

(१) चामल: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४४० ग्राम,

(२) दाल: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम,

(३) वनस्पति तेल: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति २५ मि.लि. र

(४) नुन: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम । -

(५) चिनी प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति १५ ग्राम

- स्थानीय परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्नको परिमाण निर्धारित गर्न सकिनेछ, तर शुरुमा पारिवारिक आाधारमा गरिने ।
- सुविधाबाट एकदमै बञ्चित समूहहरूलाई उन्नत बीउ विजनको नि:शुल्क/स-शुल्क उपलब्धता गराउने तर्फ कार्यक्रमको प्रकृया अगाडी बढाउने ।
- लुगा तथा ओछ्याउने सामाग्रि सो ठाउँका लागि उपयुक्त हुने हुनु पर्दछ ।
- हरेकव्यक्तिको पहुँचमा २५० ग्राम नुहाउने सावुन र २०० ग्राम लुगाधुने सावुन हुनु पर्दछ ।
- पकाउन र भान्छाका लागि पर्याप्त भाँडाहरु हुनुपर्दछ ।
- पानी संकलन गर्नका लागि १०-२० लि.जाने २ भाँडा र खानाका लागि भाडा हुनु पर्दछ।
- हरेक घरपरिवारका निमित्त प्रकाशका लागि इन्धन अथवा सलाई हुनुपर्दछ ।

प्रभावित वालवालिकाहरूलाई वितरण गरिने आधारभूत शैक्षिक सहयोग सामग्री निम्नानुसार समावेस गरिएको हुनेछ ।

- स्कुल झोला थान १
- स्कुल पोशाक सेट १, रुमाल र जुत्ता समेत प्रति विधार्थी
- कापी १ दर्जन (रु.३० प्रति गोटा)
- ज्योमेट्री बक्स थान १
- पेन्सील बट्टा १ (इरेजर र कटर सहित)
- पाठ्यपुस्तक सेट १
- टिफन वक्स
- एक प्याकेट वलपेन

अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन विषयगत मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड :

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५/४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध हुनुपर्नेछ, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४×५ मिटरको डोरी सहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच हुनुपर्नेछ ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा हुनुपर्नेछ ।
- महिला, पुरूष तथा केटा केटीहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा हुनुपर्नेछ । यसका अतिरिक्त, गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइ सम्बन्धि सामग्रीको आपूर्ति भएको हुनुपर्नेछ ।
- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री हुनुपर्नेछः एक सेट भाँडा सहित ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ जुन जमिन सुरक्षित तथा स्पेयर (SPHERE) को मापदण्ड अनुसार हुनुपर्छ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थिसुनिलस्मृतिई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।

- नागरिक समाज, सरकार तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

९. अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद्को समयमा स्वर्गद्वारी नगरपालिकाले छिमेकी पालिकाहरुसँग सहयोग आदानप्रदान गर्नेछ । विशेषगरी पहिरो र बाढीको समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागी एम्बुलेन्स, तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता आदान प्रदान गर्न सक्नेछ । सहयोग आदान प्रदान गर्न आवश्यक लिखित समझदारी, सम्झौता गरिने छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति साथै विभिन्न निकायसँगको सहयोग र समन्वयलाई थप मजबुत गरिनेछ । जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग बाढी तथा मौषम सम्बन्धी सूचना आदान प्रदान हुने गर्दछ । यसको साथै नेपाल रेडक्रस लगायत बिकास साझेदारहरुसंग सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा वृद्धि गरिनेछ साथै विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रलाई समेत समन्वय र सहकार्य गरिनेछ जसबाट विपद प्रतिकार्य प्रभावकारी र परिणाममुखी साबित हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

१०. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् प्रतिकार्यलाई समावेशी र प्रतिकार्यका लागि गरिने सम्पुर्ण क्रियाकलापहरुमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई उच्च महत्व दिएर प्रतिकार्यको पुर्वतयारीका गतिविधी देखि नै समावेशीकरणका लागि सबैको समान सहभागीता सुनिश्चित गरिनेछ । विशेष गरि संरक्षण विषयगत क्षेत्रलाई प्रभावकारी तुल्याईनेछ भने राहत वितरण तथा आवास व्यवस्थापनका कार्यहरु संचालन गर्दा लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई सुनिश्तिता गरिनेछ ।

११. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

११.१ लक्ष्य र सूचकहरू

यस योजनाको कार्यान्वयन मार्फत तपशिलमा उल्लेख गरिए अनुसारको सुचकहरु तय गरि त्यसका लागी न्युनतम आधार रेखा तयार गरि लक्ष्य समेत निर्धारण गरिएको छ ।

तालिका २३. योजना कार्यान्वयनका लक्ष्य र सूचकहरू

क्र. स.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१.	**पालिका स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	५	०
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	२	०
२.	**पालिका स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	२५%	१० %
२.२	विपद्बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	१० %	५ %
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	२ %	०.५ %
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या	१५%	५ %

क्र. स.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
३.	**पालिका स्तरमा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति**		
४.	**संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)**	**६०%**	**९५%**
५.	**बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने**		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचनाप्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत	५ %	२५ %
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रियसूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत	५ %	२५ %
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका स्थानीय तहहरूको प्रतिशत	५० %	७५ %
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको प्रतिशत	५ %	२५ %
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत	२५ %	५० %

११.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

पालिका स्तरीय विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई मनसुन पश्चात समिक्षा गरिने छ उक्त समिक्षावाट प्राप्त पृष्ठपोषण र मार्गदर्शनका आधारमा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ साथै हरेक वर्ष पुर्व मनसुन अवधिमा योजनाको अध्यावधिक गरी पालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापनको एक दस्तावेजीकरणको रुपमा विकास गरिनेछ ।

११.३ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्ययोजना

यस नगरपालिका अर्न्तगत योजना कार्यान्वयनको क्रममा नियमित अनुगमन र मूल्यांकन गर्न अधिकार प्राप्त अनुगमन समिति गठन गरिनेछ उक्त समिति मार्फत योजना कार्यान्वयनको उपलब्धी र आवधिक प्रगती मूल्यांकन गरी प्राप्त सुझाव अनुसार योजनाको परिमार्जन गरिनेछ । यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण संकलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ ।

तालिका २४. अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्ययोजना

पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय

हरेक वर्ष वैशाख महिना	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा वैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा वैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

११.४ क्षमता विकास

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष व्यक्ति तथा सस्थाहरुको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरु गरिनेछ ।

क) विषयगत क्षेत्रहरुसंग सम्बन्धीत आवश्यक अभिमुखीकरण, तालीम, अभ्यास गर्ने ।

ख) वडा स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद व्यवस्थापन तालीम प्रदान गर्ने ।

ग) विपद् प्रतिकार्य समुह (खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र पुर्वसुचना), जल तथा बर्षा मापकहरु र सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने

घ) स्वर्गद्धारी नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन कोषको प्रभावकारी संचालन गर्ने ।

ङ) विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरु र स्थानीय स्वयंसेवकहरु लाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालीम प्रदान गर्न विषयगत क्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने ।

च) बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरु व्यवस्थापनका लागी विषयगत क्षेत्रहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

छ) मनसुन पुर्व बिषयगत क्षेत्रको क्षमता अभिवृद्धि र आपतकालिन अवस्थाको पुर्वतयारीका लागी बर्षको एक पटक नमुना अभ्यासहरु संचालन गर्ने ।

११.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

स्थानीय विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई प्रत्येक बर्ष मनसुन भन्दा अगावै पुनरावलोकन र अद्यावधिक गरिने छ । यसरी अद्यावधीक गर्दा विगतका सिकाई तथा असल अभ्यासलाई समेत दस्तावेजीकरण गरिनेछ ।

तालिका २५. पुनरावलोकन र अद्यावधिक कार्ययोजना

योजना पुनरावलोकन गरिने समय अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नु पर्ने मुख्य कार्य (बैठक, वजेट व्यवस्था आदि)	योजना पुनरावलोकन वा अध्यावधिक समय	योजना पुनरावलोकनको क्रममा प्राप्त गरेका पृष्ठपोषण
१ /१ वर्षमा	पालिका वा वडा प्रमुख	बैठक गर्ने, बजेट व्यवस्थापन गर्ने, सामाग्रिको उचित भण्डारण गर्ने	प्रत्येक आर्थिक वर्ष अन्तिममा	विपद् पूर्व तयारी लाई निरन्तरता दिनु पर्ने ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. प्युठान जिल्ला विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२. विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)

३. स्वर्गद्धारी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५

४. पालिका स्तरीय विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन

५. https://swargadwarimun.gov.np/

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको विवरण

क्र.स.	नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री टेक प्रसाद भण्डारी	संयोजक	स्वर्गद्वारी नगरपालिका प्रमुख	९८४७८०५४५४ ०८६४००११६
२	श्री मिनराज राना मगर	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका उपप्रमुख	९८५७८३३१९९ ०८६४००११९
३	श्री मेघराज जी.सी.	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. १ अध्यक्ष	९८५७८३६५०७
४	श्री बुद्धिराम पुन	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. २ अध्यक्ष	९८५७८३२७३५
५	श्री कृष्ण कुमार रोकाया	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ३ अध्यक्ष	९८५७८३३१८७
६	श्री सुवर्ण कुमार श्रेष्ठ	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ४ अध्यक्ष	९८५७८३३८९१
७	श्री गिर बहादुर घर्ति	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ५ अध्यक्ष	९८५७८३३३०५
८	श्री गिरे गुरुङ	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ६ अध्यक्ष	९८४७८६८०९२
९	श्री सुरज जी.एम.	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ७ अध्यक्ष	९८६७९२५६६७
१०	श्री खोप बहादुर रावत	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ८ अध्यक्ष	९८४७८६७०७३
११	श्री नर बहादुर बि.एम.	सदस्य	स्वर्गद्वारी नगरपालिका वडा नं. ९ अध्यक्ष	९८४७९०३७३०
१२	श्री दल बहादुर के.सी.	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा -शाखा प्रमुख	
१३	मानश थापा (प्रमुख)	सदस्य	पुर्वाधार शाखा (पूर्वाधार विकास समिति)-इन्जिनियर)	९८४५४८८६३५
१४	हस्ते घर्तिमगर	सदस्य	(प्रहरी चौकी इन्चार्ज)	९८५७८२१७१७
१५	बासुदेव रेग्मी	सदस्य	(रेडक्रस उपशाखा सभापती)	९८५७८३३३२८
१६		सदस्य	उधोग बाणिज्य संघ प्रतिनिधी	
१७	प्रमुख तथा प्रतिनिधी	सदस्य	राजनैतिक दल	
१८	श्री तुल्सीराम गैरे	सदस्य सचिव	स्वर्गद्वारी नगरपालिका -कार्यकारी अधिकृत	

अनुसूचि २ : विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण कार्यशाला गोष्ठिका सहभागिहरु को नामावली

विपद् पुर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजना निर्माण कार्यशाला गोष्ठीका सहभागिहरु

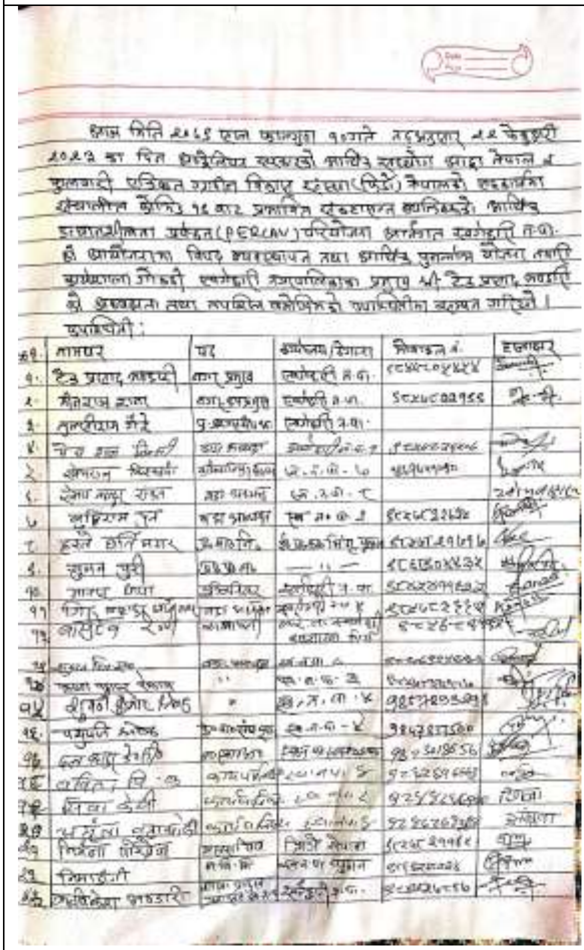

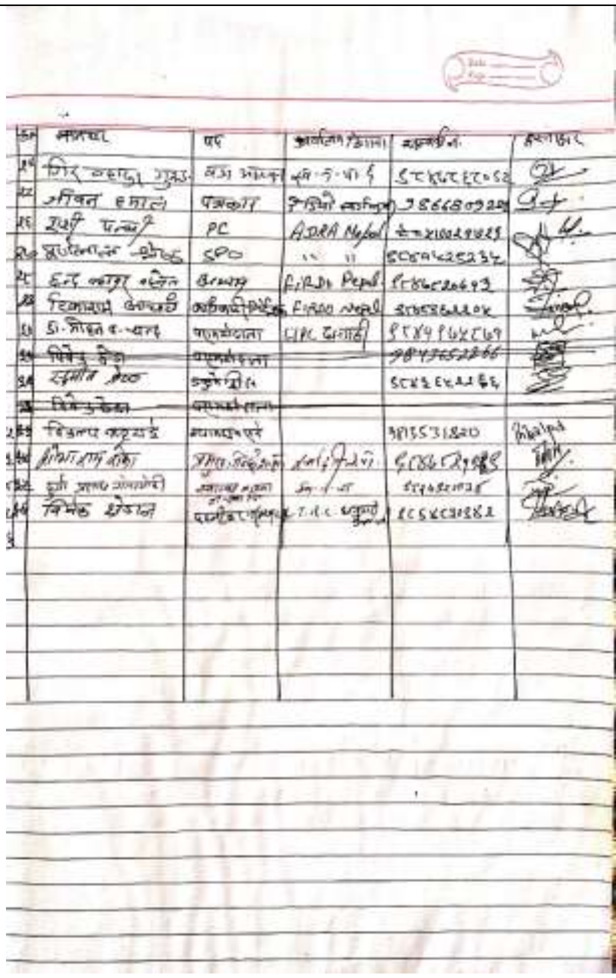

विपद् पुर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा आर्थिक पुर्नलाभ योजनाको मस्यौदा प्रस्तुतिकरणका सहभागिहरु

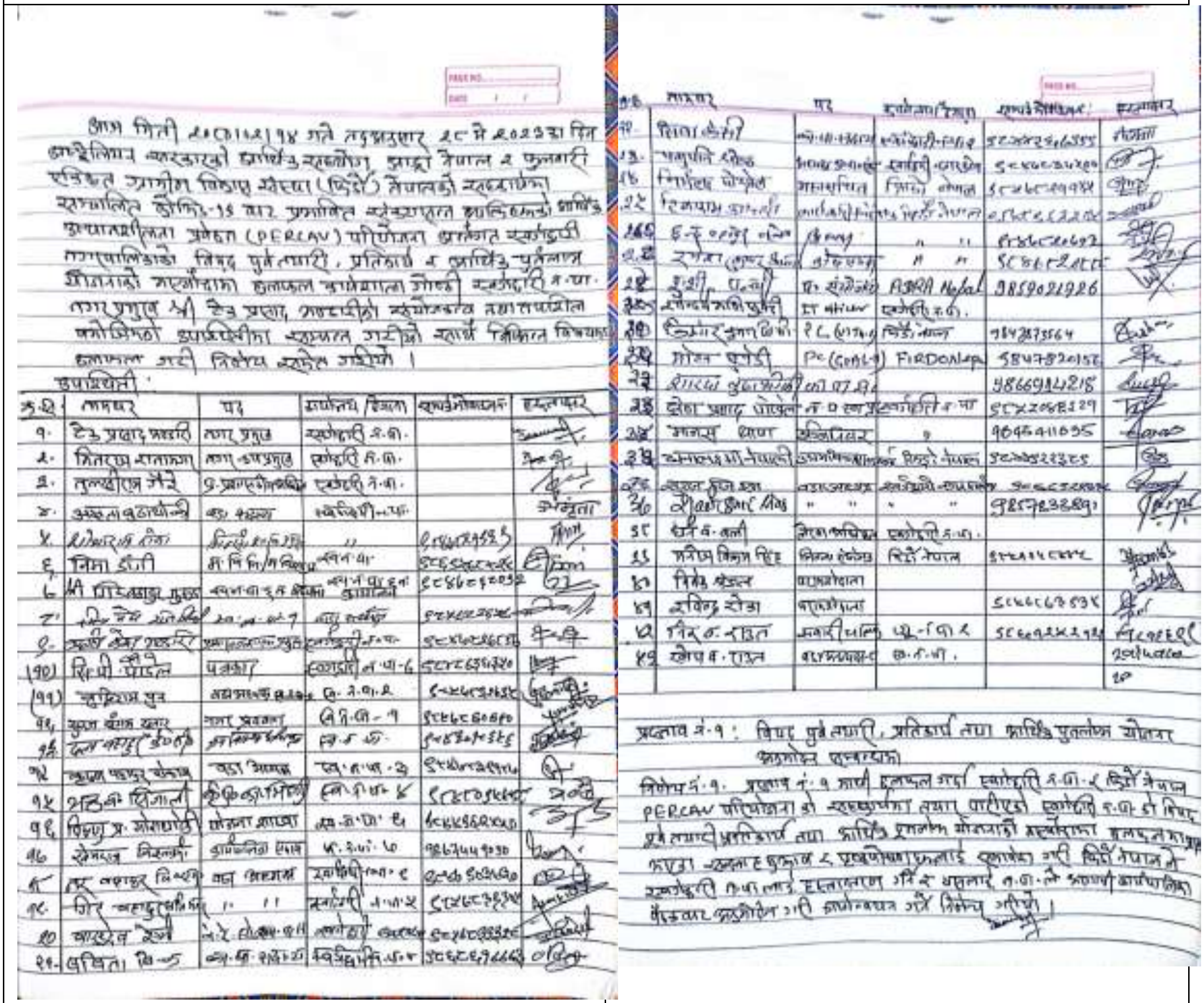

अनुसूची ३ : प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फारम

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment, IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय

मृतक	बेपत्ता	घाइते	विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला संख्या :	महिला संख्या :	महिला संख्या :		

पुरूष संख्या :	पुरूष संख्या :	पुरूष संख्या :		
वालवालिका संख्या :	वालवालिका संख्या :	वालवालिका संख्या :		
अन्य संख्या :	अन्य संख्या :	अन्य संख्या :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

विस्थापितहरू हाल बसिरहेको ठाँउ/संरचना	☐ विद्यालयः संख्या .... ☐ सार्वजनिक भवन संख्या .... ☐ सडक छेउ संख्या .... ☐ वन क्षेत्रः संख्या .... ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या		
अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	☐ ठीक छ ☐ कठिन छ ☐ वन्द छ	सवारी साधन/यातायात सेवा	☐ अवरूद्ध भएको ☐ अवरूद्ध नभएको
संचारको अवस्था	☐ अवरूद्ध भएको ☐ अवरूद्ध नभएको		
विधुतक	☐ अवरूद्ध भएको ☐ अवरूद्ध नभएको		

संचित खाद्य सामग्री	☐क्षति भएको (घरधुरी संख्या ....) ☐क्षति नभएको (घरधुरी संख्या ....)
स्वास्थ्य सेवा	☐सञ्चालनमा भएको (संख्या ....) ☐सञ्चालनमा नभएको (संख्या......) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्याः .....
संचालननमा भएमा स्वास्थ्य सेवामा अत्यावश्यक प्राथमिक उपचारको लागि आवश्यक औषधी	☐उपलव्ध छ ☐उपलव्ध छैन
बिद्यालय	☐सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरूको संख्या ....
खानेपानीको आपूर्ती	☐सुचारू (अवरूद्ध नभएको) (संख्याः ...) ☐अवरूद्ध भएको (संख्याः ...) प्रभावित धरधुरी संख्याः ...)
भौतिक संरचना	
निजी घर	☐पूर्ण क्षति (संख्या ....)☐आशिंक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय / भवन	☐पूर्ण क्षति (संख्या ....)☐आशिंक क्षति (संख्या ....)
कृषि बालीको क्षति	☐क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल .... (विघा / रोपनी)
पशु क्षति	☐(अनुमानित संख्या...........)

अन्य क्षति	☐पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐आशिंक क्षति (संख्या ....)
फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐सामान्य छ ☐महामारीको संभावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या ......)
विशेष आवश्यकता (Special Requrement) भएका प्रभावितहरूको अनुमानित संख्या	
गभर्वती तथा सुत्केरी महिलाहरूको लागि आवश्यक सामग्रीहरू (डिगनिटी किट आवश्यक	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.............
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरू	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरू - (जस्तै शैक्षिक तथा वालमैत्री स्थल (Child frindlyspace)	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि आवश्यक सहयोग	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
अपांगता भएकाहरूका लागि आवश्यक सहयोग	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
असहाय/विरामीको संख्या	
मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐सामान्य ☐प्रतिकुल

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरूको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐ आवश्यक पर्ने संख्या .... ☐ आवश्यक नपर्ने	
आवश्यक पर्ने खाद्यान्न तथा गैर्र खाद्यान्न सामाग्री	☐ टेन्ट संख्या...... ☐ त्रिपाल संख्या..... ☐ म्याट्रिक्स संख्या....... ☐ कम्बल संख्या...... ☐ कपडा संख्या......... ☐ भाडाकुँडा संख्या...... ☐ तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कुट कतिजना)	☐ खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण...............कति जना ☐ पिउने पानी........... ☐ अन्य.............
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि (लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा, चोरी, लुटपाट)	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	

राहतका लागि नगद सहयोग गर्न सकिने अवस्था छ छैन	☐ छ ☐ छैन

५.घटनाको सूचना संकलन कार्यमा खटिएका जनजशक्तिहरूको विवरण :

क.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	टोलि नेताको नाम:	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.						
२.						
३.						

६. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

१.एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ।

२. विपद् भएको २४ घण्टा भित्र गाउँपालिका तथा नगरपालिका, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ।

३. टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अबलोकन गरी सकेसम्म प्राथामिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ। द्वितिय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ।

४. प्राप्त सूचनामा द्विविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ।

५. माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ।

अनुसूची ४: स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको आपतकालिन संचार संञ्जाल

ljkbsf]] ;dodfk|of]u ul/g] ;+~rf/ ;+~hfn @)*)

cfktsflngcj:yfdf ;Dks{ ug{' kg{] JolQm, lgsfotyf ;Dks{ gDj/x?

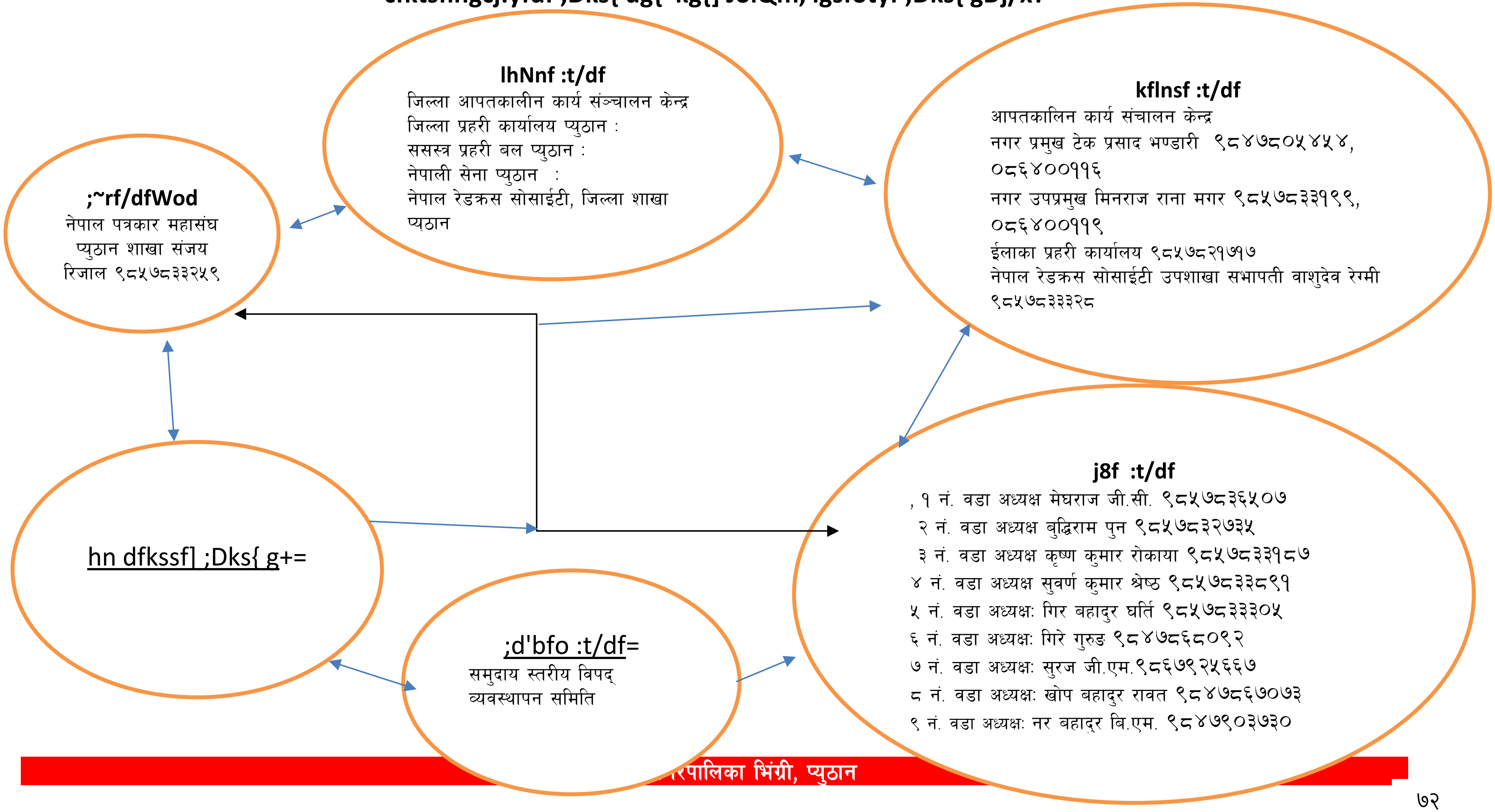

अनुसूची ५ : फोटोहरु

स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा माथि छलफल गर्दाका सहभागिहरुको तस्बिर

……………………………………धन्यवाद……………………………………………………